

ZAPISI

Peter Ribnikar

SLOVENSKI DOKTORJI, PROMOVIRANI
NA KARLOVI UNIVERZI V PRAGI 1917–1939¹

Karlova univerza v Pragi je najstarejša univerza v nekdanji Avstroogrski monarhiji in tudi sodi med najstarejše univerze v Evropi. Ustanovljena je bila leta 1348², priprave za njeno ustanovitev pa so se začele že dve leti poprej. V začetnem obdobju njenega delovanja so jo sestavljale filozofska, pravna, medicinska in teološka fakulteta. Filozofska fakulteta se je prvotno imenovala umetnostna fakulteta, v njenem okviru se je predavalo sedem svobodnih umetnosti: gramatika, retorika in logika s področja humanističnih ved ter aritmetika, geometrija, astronomija in glasba s področja realnih umetnosti.³ V večstoletnem razdobju svojega delovanja je preživela več reform, ki so jih povzročala družbeno-politična dogajanja na Češkem. Zelo pomembno vlogo je odigrala Karlova univerza v revolucionarnem letu 1848, tako zaradi revolucionarnih dogajanj na univerzi, kakor tudi zaradi političnih dogajanj v Pragi, ki je postala središče vseslovenskega gibanja. Po letu 1848 je Praga prav zaradi vseslovenskega gibanja postala metropola slovanskih narodov, ki so bili v sestavu habsburške monarhije. Praga je to vlogo ohranila vse do konca 1. svetovne vojne, ko je po njenem razpadu prišlo do narodnostnega in političnega pregrupiranja v srednji Evropi in na Balkanu. Karlova univerza je že od 2. polovice 19. stoletja dalje vedno bolj pritegovala študente vseh slovanskih območij. Na njej so študenti ob študiju dozorevali, tako v strokovnih, kakor tudi v političnih in narodnostnih ozirih, zlasti še v idejah Masarykove filozofije, socialne demokracije, radikalizma in nacionalne diferenciacije. Slednja se je v Pragi zelo zaostrila na prelomu sedemdesetih let 19. stoletja in je povzročila tudi delitev Karlove univerze leta 1882⁴; Praga je takrat dobila dve univerzi in sicer češko s predavanji v češkem jeziku in nemško s predavanji v nemškem jeziku. Leta 1882 sta češko univerzo sestavljali filozofska in pravna fakulteta, leta 1883 pa se ji je priključila medicinska fakulteta, 1891 še teološka. Po 1. svetovni vojni pa se je filozofska fakulteta razdelila

¹ S tem prispevkom se nadaljuje in končuje popis slovenskih doktorjev, promoviranih na Karlovi univerzi v Pragi do prekinitve njenega delovanja leta 1939. Prvi del popisa je objavila Irena Gantar Godina v 3. zv. str. 451–455 Zgodovinskega časopisa za leto 1990. Popis slovenskih doktorjev za obdobje 1917–1926 sva pripravila Marija Oblak Čarni in Peter Ribnikar, ki so se leta 1989 mudila po programu kulturne izmenjave med Arhivom Republike Slovenije in Arhivsko upravo ČSSR v Pragi. Takrat sva med drugim obiskala Arhiv Karlove univerze v Pragi, kjer sva se z direktorjem Arhiva doc. dr. Karlom Lietschem in dr. Michalom Svatošem pogovarjala o potrebi skupnega slovensko-českega raziskovanja o deležu slovenski študentov pri študiju na Karlovi univerzi in drugih visokih solah v Pragi. Ob tej priložnosti sva v veliki naglici v približno dveh dneh pregledala 3 knjige matrik doktorjev Karlove univerze za obdobje 1917–1926 in iz njih popisala slovenske doktorje. Nekaj manjkajočih podatkov je še istega leta prispeval arhivist Zgodovinskega arhiva v Ljubljani Boris Rozman, ki se je v okviru njihovega programa mudil v Arhivu Karlove univerze v Pragi.

V letu 1990 je sledilo zbiranje biografskih podatkov in podatkov o udejstvovanju posameznih doktorjev. Pridobivanje teh podatkov je bilo izredno zamudno in povezano s številnimi ovirami. Arhiv Republike Slovenije se je z dopisi obrnil na številne matične urade, na Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji in njene območne enote, na uredništvo Slovenskega biografskega leksikona pri SAZU, na Odvetniško zbornico Slovenije in na nekatere druge urade ter na posamezne občane. S pridobljenimi podatki se je dopolnilo biografske podatke o posameznih doktorjih, ki smo jih zbrali na osnovi arhivskega gradiva, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije, in iz dosegljive literature. V dneh od 14. do 20. 3. 1991 sta se po programu kulturne izmenjave mudila v Pragi Marija Oblak Čarni in Branko Kozina, ki sta ponovno obiskala Arhiv Karlove univerze in sta pregledala še preostale 4 knjige matrik doktorjev za leta 1927–1939. Iz njih sta evidentirala in popisala podatke o sedmih slovenskih doktorjih, ki so promovirali na Karlovi univerzi v tem času. S tem je bil v zelo kratkem času opravljen popis vseh slovenskih doktorjev, ki so promovirali na Karlovi univerzi od leta 1882–1939, to je do nasilne prekinitve delovanja Karlove univerze z nemško okupacijo leta 1939.

Pri nadaljnem obdelovanju zbranih podatkov po literaturi, zlasti po knjigi Gradivo o slovenski partizanski saniteti, ki sta jo pripravili in uredili dr. Pavla Jerina Lah in dr. Božena Grosman in kjer je na straneh 94–140 objavljen seznam zdravnikov po stanovskih listih bivše Zdravniške zbornice za Slovenijo, je bilo ugotovljeno, da je v letih 1918–1935 promoviralo še 11 zdravnikov: Dominik Drnovšek (1918), Franc Marušič, Jan Sedlaček (po rodu Čeh, ki je služboval v Sloveniji), Rado Sfiligoj, Amalija Šimenc (1920), Tekla Pance (1921), Joško Erat (1923), Milan Červinka (po rodu Čeh 1924), Joško Zavadišek (verjetno po rodu Čeh 1930), Davorin Cijan, Ludvik Žnidaršič (1935). V tem prispevku navedeni doktorji niso zajeti, deloma zato, ker so češkega porekla, deloma pa so, morda promovirali na nemški univerzi v Pragi; teh matrik pa pri popisu nismo zajeli.

Pri zbiranju biografskih podatkov so sodelovali naslednji matični uradi: Celje, Dravograd, Jesenice, Kranj, Ljubljana, Ljutomer, Logatec, Novo mesto, Radlje, Radovljica, Slovenska Bistrica, Šentjur pri Celju, Škofja Loka in Zalec. Dragocene podatke so nam dali: Arhiv Jugoslavije iz Beograda, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji iz Ljubljane in njene območni enoti Celje in Koper, Slovenska akademija znanosti in umetnosti z inštituti (prof. Nada Gspan, dr. Branko Marušič, Sinja Zemljič), Odvetniška zbornica Slovenije, Komunalno podjetje Žale iz Ljubljane, Zgodovinski arhiv v Ljubljani, Nadškofijski arhiv v Ljubljani, Župnijski urad Marijinega oznanjenja v Ljubljani, Župnijski urad v Kobjeglavu, Alvina Logar, vdova po dr. Janezu Logarju, dr. Franc Pestotnik, dr. Stojan Pretnar, dr. Vladimir Grosman, Anton Avsec, dr. Leo Lemež in dr. Radomir Čihak iz Prage in drugi svoji pokojnih doktorjev ter nekateri občani. Pri pripravi tega prispevka je sodelovala tudi Marija Oblak Čarni. Vsem, ki so pomagali pri dopolnjevanju biografskih podatkov, se iskreno zahvaljujemo.

² Jan Havranek, Josef Petran, Ana Skybova, Universitas Carolina 1348–1984. Praha, 1986, str. 4.

³ J. Havranek, n.d. str. 15–18.

⁴ J. Havranek, n.d. str. 55.

na dve fakulteti in sicer na filozofsko in prirodoslovno fakulteto,⁵ naslov Karlove univerze je imela odslej samo češka univerza.

V dobi nacionalne prebuje je postala Karlova univerza vsebolj privlačna tudi za slovenske študente, zlasti za tiste, ki so izhajali iz narodnostno osveščenega okolja. Slovenci so v Pragi na Karlovi univerzi predvsem študirali medicino in pravo, izjemoma pa tudi filozofijo. Vpliv slovenskih študentov in diplomantov Karlove univerze na politična in kulturna dogajanja na Slovenskem je bil zelo odmeven, posebno na prehodu 19. v 20. stoletje, ko se je na Slovenskem okreplil liberalni tabor, ko se je med Slovenci utrjevala socialna demokracija, ko se je razmahnilo sokolsko gibanje in ko je dozorevala ideja o združitvi vseh južnoslovanskih narodov v eno južnoslovansko državo. Češka javnost je bila študentom iz južnoslovanskega območja zelo naklonjena, kar je dokazovala s številnimi dobrodelnimi akcijami ter drugimi prireditvami, namenjenimi v njihovo podporo. Na teh prireditvah sta se poleg dobrodelnosti manifestirali še narodno buditeljstvo in politično osveščanje študentov, za kar ima veliko заслugo češka inteligenca, ki je svojo javnost seznanjala o političnih dogajanjih na Balkanu, zlasti še z razmerami v Bosni in Hercegovini, Srbiji ter Makedoniji, posebej še v razdobju od zasedbe Bosne in Hercegovine leta 1878 pa do izbruha 1. svetovne vojne.⁶

Slovenski študenti na Karlovi univerzi in drugih visokih šolah v Pragi so bili včlanjeni v slovenskih in južnoslovanskih študentskih društvih:⁷ Ilirija, ki je delovala v letih 1902–1912, Slovenski tehnični klub 1905–1906, Adrija 1907–1912, v podpornem društvu jugoslovanskih tehnikov Tehničar 1913–1938, jugoslovanskem akademskem društvu Jugoslavija 1918–1933 ter društvu Jugoslovanska akademska mladina 1919. Velik del doktorjev, ki jih obravnava ta prispevek, je bilo včlanjenih v društvu Jugoslavija, kot je zapisal Joža Ravnik,⁸ »da smo visokošolci v Pragi sanjali o politični združitvi vseh Jugoslovancev, da smo ustanovili skupno akademsko društvo Jugoslavija, veselili smo se uspehov bratov Srbov v Balkanski vojni in občudovali junaštvo sarajevskih atentatorjev.« To razpoloženje slovenskih študentov v Pragi je odmevno pripomoglo k političnemu opredeljevanju slovenskih vojakov v bivši avstroogrski armadi, ko so prehajali v rusko ujetništvo, kar osem izmed njih se jih je odločilo za sodelovanje v enotah prostovoljcev, dobrovoljcev-kladivarjev Jugoslavije 1912–1918, po končani 1. svetovni vojni pa se jih je pet vključilo med Maistrove borce – prostovoljce borce za severno slovensko mejo 1918/1919; prezreti ne gre tudi dejstva, da se je večina njih tudi opredelila za boj proti okupatorjem v letih 1941–1945, ko je Slovincem pretlo narodno uničenje.

Slovenski študenti in doktorji, ki so študirali v Pragi, so prispevali pomemben delež pri povezovanju slovenskega in češkega naroda. Nekateri izmed njih so se tam tudi zaposlili in si tam ustvarili svoj novi dom; veliko doktorjev pa se je po diplomi tam še študijsko izpopolnjevalo. K zblizevanju Čehov in Slovencev so pripomogle še razne organizacije, zlasti Jugoslovanski in Češki Sokol, Slovenska in Češka Matica, Jugoslovansko-češkoslovaška liga. Utrjevanje vezi med Slovenci in Čehi, nastalih v obdobju narodne prebuje, so nadaljevali številni češki kulturni in javni delavci, uradniki in gospodarski strokovnjaki, ki so službovali na Slovenskem; izmed Slovencev, ki so delovali na Češkem, kjer so s svojim delom zapustili trajen spomin, pa je omeniti Ivana Hribarja, Bogumila Vošnjaka, ki sta bila tudi jugoslovanska poslanika v Pragi ter dr. Matijo Murka in dr. Otona Berkopca, priznana znanstvenika in profesorja na Karlovi univerzi v Pragi.

Med zgodovinske vire o kulturnih stikih med Čehi in Slovenci moremo uvrstiti tudi matrike doktorjev, ki jih hrani Arhiv Karlove univerze v Pragi.⁹ To so knjige – evidence podeljenih doktorskih naslovov, ki nam dokumentirajo delež Karlove univerze pri izobraževanju in usposabljanju slovenske inteligence. Matrike iz let 1917–1939 dokumentirajo stanje podeljenih doktorskih naslovov za časovno razdobje tik pred razpadom Avstroogrške monarhije pa do prekinitve delovanja Karlove univerze ob nacistični okupaciji Češke leta 1939. To časovno obdobje je pomembno še zaradi tega, ker je ob razpadu Avstroogrške monarhije prišlo do zaostritve narodnostnih in političnih razmer na univerzah na Dunaju in v Gradcu,¹⁰ ko se je tam nenemškim študentom oviralo študij s teh univerz, posebej še z dunajske. Univerza v Ljubljani je bila tedaj v nastajanju, univerza v Zagrebu pa v izpopolnjevanju študijskih smeri. Zaradi takih okoliščin tudi ni bilo naključje, da so se številni slovenski študenti preusmerili za študij v Pragi, kjer so skoraj vsi, razen nekaj izjem, študirali na Karlovi univerzi. Povečanje števila slovenskih študentov v Pragi je bilo posebej izrazito v letih 1918–1922, čemur so še posebej pripomogle novostanovljene dijaške zadruge v Pragi, posebni denarni fondii za študente in še posebni krediti za podporo slovenskim študentom v Pragi, ki jih je dalo na razpolago Poverjeništvo za uk in bogočastje Deželne vlade za Slovenijo in Ljub-

⁵ J. Havranek, n.d. str. 57.

⁶ Peter Ribnikar, Gradivo po arhivskih fondih o Jugoslaviji v Državnem osrednjem arhivu ČSR v Pragi. Ljubljana, 1989, str. 60–72.

⁷ Ondrej Polišenski, Vsestudentsky archiv (1848–1953). Inventarni seznam II. Praha, 1978. Izdala Univerza Karlova v Praze. str. 112–114.

⁸ Joža Ravnik, Proč od Avstrije. Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije 1912–1918. Ljubljana, 1936, str. 225.

⁹ Arhiv Karlove univerze. Matrike doktoru. Knjiga I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X.

¹⁰ AS, Sejni zapisniki Narodne in Deželne vlade za Slovenijo 1918–1921, zapisnik št. 29, 37, 53.

ljani.¹¹ Nekateri slovenski študenti, ki so v študijskem letu 1918/1919 študirali na Dunaju in Gradcu, so zaradi nastalih razmer poskušali nadaljevati študij v Zagrebu in Ljubljani, nekaj izmed njih se je nato odločilo študij nadaljevati in zaključiti v Pragi. Po letu 1922 se je vpis slovenskih študentov na Karlovo univerzo občutno zmanjšal. Eden izmed razlogov za to je bilo tudi priporočilo slovenskim študentom, naj se odločajo za študij na jugoslovanskih univerzah, kjer je policija lažje nadzorovala njihovo politično udejstvovanje; v Pragi pa je bilo tedaj med češkimi študenti v velikem porastu komunistično gibanje,¹² ki je škodljivo vplivalo tudi na slovenske študente. Nekateri izmed slovenskih študentov so začeli študirati v Pragi še v času I. svetovne vojne in so morali zaradi mobilizacije študij prekiniti ter so ga nadaljevali in dokončali po vojni. Mnogi izmed njih, zlasti pravniki, so se zaradi velikih potreb po slovenskih uradnikih po končani vojni zaposlili in so ga po nekaj letih službovanja dokončali na Karlovi univerzi.

Iz matrik doktorjev za obdobje 1917–1939¹³ je razvidno, da je v teh letih doktoriralo na Karlovi univrzni 95 Slovencev, od tega 27 na pravni, 63 na medicinski in 5 na filozofski fakulteti.

Številčni pregled doktorjev po letih in smeri študija

Leto	Pravo	Medicina	Filozofija	Leto	Pravo	Medicina	Filozofija
1917	2	–	–	1929	–	–	–
1918	5	–	–	1930	–	–	–
1919	5	6	–	1931	–	–	–
1920	6	14	–	1932	–	–	–
1921	3	15	–	1933	–	–	1
1922	6	7	2	1934	–	–	–
1923	–	4	–	1935	–	3	–
1924	–	7	–	1936	–	–	–
1925	–	5	–	1937	–	–	–
1926	–	1	–	1938	–	–	–
1927	–	–	–	1939	–	–	2
1928	–	1	–	Skupaj	27	63	5

Promovirani doktorji so iz vseh slovenskih pokrajin, razen iz Prekmurja. Iz Kranjske jih je bilo 43, iz Štajerske 33, iz Slovenskega Primorja, Istre in Reke 16, iz Koroške pa 3. Zrelostni izpit – maturo jih je od njih opravilo v Ljubljani (vključno s Škofijsko gimnazijo v Šentvidu) 33, v Mariboru 15, v Celju 8, v Gorici 7, v Kranju 6, v Novem mestu 5, v Trstu 4, v Gradcu 4, v Šent Pavlu v Labotski dolini 3, v Celovcu 2, v Pazinu 2, po 1 pa v Beljaku, na Sušaku, v Zagrebu, Beogradu, Mostarju in v Odesi. Od vseh doktorjev jih je 27 opravilo celoten študij na Karlovi univerzi, 60 jih je začelo študirati na drugih univerzah, nato pa so prestopili na Karlovo univerzo, kjer so študij tudi uspešno dokončali, 8 doktorjev pa je svoj študij dokončalo na drugih univerzah in so opravili na Karlovi univerzi le rigoroze – doktorske izpite; od tega so bili 3 pravniki in 5 medicincev.

Pregled univerz, na katerih so študirali slovenski doktorji pred promocijo na Karlovi univerzi

Leto	Dunaj	Gradec	Innsbruck	Torino	Zagreb	Ljubljana	Praga nemška	Praga češka	Praga le promocija
1917	–	–	–	–	–	–	–	2	
1918	1	–	–	–	–	–	–	5	
1919	2	6	1	–	–	–	–	9	2
1920	3	11	–	–	–	1	–	17	3
1921	6	13	–	1	2	–	–	15	3
1922	6	4	–	–	5	–	1	15	
1923	1	1	1	–	1	–	1	4	
1924	3	4	–	–	5	–	–	7	
1925	–	–	–	–	–	2	–	5	
1926	–	–	–	–	–	1	–	1	
1927	–	–	–	–	–	–	–	–	
1928	1	–	–	–	1	–	–	1	
1929	–	–	–	–	–	–	–	–	
1930	–	–	–	–	–	–	–	–	

¹¹ AS, Sejni zapisniki Narodne in Deželne vlade za Slovenijo 1918–1921, zapisnik št. 100, 136, 137, 193.

¹² J. Havranek, n.d. str. 58.

¹³ Arhiv Karlove univerze. Matrike doktoru. Knjiga IV (1917–1921), knjiga V (1922–1924), knjiga VI (1924–1927), knjiga VII (1928–1931), knjiga VIII (1931–1934), knjiga IX (1934–1936), knjiga X (1937–1939). Obrazec matrik je napisan v latinščini in je naslednji: ime in rodbinsko ime (priimek); rojen (dan leto); vera; imena staršev in stan staršev; študij, zaključek študija, izpiti; doktor fakultete; promocija in promotor; druge vredne omembe. V okviru zadnje rubrike so navedeni naslovi disertacij.

Leto	Dunaj	Gradec	Innsbruck	Torino	Zagreb	Ljubljana	Praga nemška	Praga češka	Praga le promocija
1931	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1932	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1933	–	–	–	–	–	1	–	1	–
1934	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1935	–	1	–	–	–	1	–	3	–
1936	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1937	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1938	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1939	–	–	–	–	–	1	–	2	–

Pred študijem na Karlovi univerzi jih je 23 študiralo v Gradcu, 9 na Dunaju, 7 na Dunaju in Zagrebu, 5 v Ljubljani, 4 v Zagrebu, 3 v Gradcu in Zagrebu, 2 v Gradcu in na Dunaju, 2 na Dunaju in na nemški univerzi v Pragi, 1 v Zagrebu in Parizu, 1 v Gradcu in Torinu, 1 v Gradcu, Innsbrucku in na Dunaju in 1 na Dunaju in v Zagrebu, 1 v Ljubljani in Gradcu ter v Innsbrucku. Od doktorjev, ki so le doktorirali na Karlovi univerzi, jih je 6 končalo univerzo v Gradcu, 1 na Dunaju in v Gradcu in 1 v Gradcu in Ljubljani, doktorirali pa so v Pragi v letih 1919–1921. Dva doktorja, ki sta po začetnem študiju medicine na Dunaju svoj študij medicine nadaljevala na nemški univerzi v Pragi, nato pa sta prestopila na češko univerzo, kjer sta promovirala eden leta 1922, drugi pa leta 1923. Vzrok za njun prestop je zagotovo iskati v tedanjih razmerah na dunajski univerzi, v prilagajanju v novo praško okolje in potrebi po predhodni priučitvi češkega jezika.

Obe tabeli nam nudita vpogled v številčno stanje promoviranih slovenskih doktorjev na Karlovi univerzi. V navedenem primeru gre le za del slovenske študentske populacije, ki se je v politično razgibanem razdobju odločala za univerzitetne študije. Iz tabele je razvidno, da so se slovenski študenti do konca I. svetovne vojne največ odločali za študij na univerzi v Gradcu, na Dunaju in v Pragi, po I. svetovni vojni, zlasti pa še po letu 1922, pa se je vse več slovenskih študentov odločalo za študij na univerzah v Ljubljani in Zagrebu. Tabela o številčnem pregledu doktorjev po letih in smeri študija nam prikaže naraščanje in upadanje števila slovenskih doktorjev, promoviranih v obravnavanem razdobju. V letih 1920–1922 je promovirala skoraj polovica vseh slovenskih doktorjev s Karlove univerze, od tega je bilo več kot 2/3 doktorjev medicine. V letih 1917–1939 je na Karlovi univerzi doktoriralo 27 pravnikov, 63 zdravnikov in 5 filozofov. Pravniki in medicinci so doktorirali z opravljanjem rigorozov, filozofi pa so morali poleg opravljanja rigorozov predložiti in obraniti tudi doktorsko disertacijo.

Na filozofski fakulteti Karlove univerze so doktorirali Ferdo Kozak, France Mesesnel, Oton Berkopec, Josip Korošec in Radoslav Hrovatin. Ferdo Kozak je doktoriral iz literarne zgodovine in je položil rigoroz »Slovenska filologija in zgodovina modernih literatur« in obranil disertacijo z naslovom »Ilirizem in Slovenci«, France Mesesnel je doktoriral iz umetnostne zgodovine. Za rigoroz je imel temo »Zgodovina umetnosti in klasična arheologija«, za disertacijo pa je predložil delo »Slikar Janez Wolf«. Oton Berkopec je doktoriral iz literarne zgodovine, za rigoroz je odgovarjal na temo »Slovenska filologija in češka zgodovina«, kot disertacijo pa je predložil delo »Aleksander Sergejevič Puškin in srbska narodna pesem«. Josip Korošec je doktoriral iz arheologije. Rigoroz je položil iz teme »Predzgodovinska arheologija in klasična arheologija«, za disertacijo pa je predložil delo »Ljubljansko barje v prazgodovini«. Radoslav Hrovatin je doktoriral iz glasbene zgodovine. Rigoroz je bil na temo »Glasbene vede in estetika«, za disertacijo pa je predložil delo »Glasbene prvine slovenskih ljudskih napevov«. V Sloveniji so se vsi navedeni doktorji uveljavili kot zelo pomembni slovenski kulturni in znanstveni delavci, rezultati njihovega raziskovalnega dela pa so cenjeni v krogih znanstvenikov v tujini. Oton Berkopec je ves čas svojega službovanja priživel v Pragi, svoje raziskovalno delo je posvetil slovenski, češki in slovenski književnosti, delal je kot bibliotekar, knjižni prevajalec, lektor slovenskega jezika na Karlovi univerzi, bil je znanstvenik Slovenskega inštituta Češkoslovaške akademije znanosti in umetnosti. Za svoje delo je prejel številna priznanja, izvoljen je bil tudi za člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bil je pomemben Slovenec v Pragi, kjer je bil po 2. svetovni vojni tudi poldrugo leto jugoslovanski kulturni ataše pri jugoslovanskem veleposlaništvu v Pragi. France Mesesnel in Josip Korošec sta orala ledino na področju slovenske umetnostne zgodovine in arheologije. Oba sta prvo službeno pot začela v muzejih izven Slovenije, prvi v Skopju, drugi pa v Sarajevu. Oba sta nato postala univerzitetna profesorja na Filozofski fakulteti ljubljanske univerze in sta dala pomemben prispevek k ugledu Univerze v Ljubljani. Ferdo Kozak je bil ugleden slovenski kulturnik, književnik, prevajalec, urednik in tudi politični delavec. Po osvoboditvi je bil prvi slovenski minister za prosveto in kulturo vlade LRS, nato pa predsednik Ljudske skupščine LRS. Radoslav Hrovatin je svoje delo posvetil raziskovanju slovenske ljudske glasbe ter vzgoji slovenskih glasbenikov.

V obravnavanem razdobju je v Pragi končalo študij prava 27 Slovencev. Za dokončanje svojega študija so v pretežni meri potrebovali dalj časa kot študenti drugih fakultet. Po končanem štu-

diju so se v pretežni meri zaposlili v odvetniški službi, 9 jih je postalo samostojnih odvetnikov, 2 pa sta bila več let zaposlena kot odvetniška koncipienta. Izmed promoviranih pravnikov so 3 postali sodniki, od teh je bil Jožef Kavčič več let zaposlen pri Ministrstvu za pravosodje v Beogradu. V državni upravi se je zaposlilo 5 doktorjev, izmed njih je bil Joža Ravnik nekaj časa zaposlen pri Upravi za zaščito industrijske svojine v Beogradu, kasneje pa je postal odvetnik v Beogradu. 2 doktorja sta postala sreska načelnika, 1 pa je bil načelnik v ljubljanski mestni upravi. Igo Gruden je po dolgoletnem odvetniškem stažu po letu 1945 prešel v službo v državno upravo. 6 doktorjev prava se je zaposlilo v javnih službah in v gospodarstvu, od tega 2 pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, 1 je bil direktor denarnega zavoda v Mariboru, Joža Bohinjec pa je postal direktor Okrožnega zavoda za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Vladimir Rybař in Stanko Erhatic sta bila zaposlena pri Ministrstvu za zunanje zadeve v Beogradu in sta službovala v diplomatski službi. Albin Ogris je postal profesor Prave fakultete v Ljubljani, Jurij Korent pa je bil odvetnik v Pragi.

Od doktorjev prava sodijo v slovenskem političnem in kulturnem prostoru med najpomembnejše: Avguštin Reisman, ki je pomemben zaradi svojega političnega, publicističnega in književnega dela. Bil je pisec strokovnih člankov o delavskem pravu in delavec pri utrjevanju vezi med Slovenci in Čehi med obema vojnoma, ko je bil predsednik Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Mariboru. Lenart Lotrič je bil publicist in urednik revije »Svobodna misel«. Igo Gruden je bil pomemben slovenski književnik, pesnik in prevajalec ter družbeno-politični delavec. Joža Bohinjec je bil med obema vojnoma predstavnik delavskega strokovnega gibanja in funkcionar v mnogih društvenih organizacijah, bil je tudi strokovnjak za vprašanja socialnega zavarovanja delavcev. Albin Ogris je bil profesor Prave fakultete v Ljubljani in se je uveljavil kot finančno-ekonomski strokovnjak, sociološki pisatelj, prevajalec in je avtor več razprav in samostojnih znanstvenih del s področja slovenske gospodarske zgodovine. Fortunat Mikuletič je bil narodnjak, družbeno-politični delavec v Slovenskem Primorju in Trstu, kjer je bil nekaj časa tudi urednik tržaške »Edinosti«. Frančišek Jarc je bil dopisnik tržaške »Edinosti«, urednik »Primorskega glasa«, lista primorskih emigrantov v Jugoslaviji, ki je izhajal med obema vojnoma. Bil je tudi dopisnik več drugih časopisov in glasil. Franc Šemrov je bil leta 1918 član odbora Narodnega sveta v Kranju, v letih 1935–1938 poslanec Narodne skupščine Jugoslavije v Beogradu, kjer je bil predsednik odbora za prošnje in pritožbe. Arnošt Brilej je bil velik tujskoprometni strokovnjak in dolgoletni urednik Planinskega vestnika, glasila Planinske zveze Slovenije. Na področju diplomacije sta opravila zelo pomembno delo Stanko Erhatic in Vladimir Rybař, slednji tudi pri uveljavljanju Jugoslavije po 2. svetovni vojni v najbolj kritičnih letih njenega nastanka.

Doktorji medicine so se po končanem študiju v pretežni meri zaposlili v Sloveniji. Nekateri, zlasti oni, ki so bili doma na Primorskem, ki je bilo po mirovni pogodbi priključeno Italiji, so se zaposlili v domačem okolju, predvsem v Trstu in Gorici. Del slovenskih zdravnikov, promoviranih v Pragi, se je zaposlilo tudi v drugih predelih Jugoslavije, zlasti v Zagrebu in Beogradu, med katerimi so bili predvsem tisti zdravniki, ki so bili doma na Koroškem in Primorskem in zaradi takratnih političnih razmer niso iskali zaposlitve v svojem domačem okolju. Več slovenskih zdravnikov se je po nekajletnem službovanju v Srbiji vrnilo v Slovenijo, nekaj pa jih je odšlo na specializacijo na priznane klinike širom Evrope. Več promoviranih zdravnikov je svojo specializacijo opravilo takoj po promociji kot npr. Franjo Kogoj, Božidar Lavrič, Leopold Brenčič, največ pa se jih je za specializacijo odločilo po opravljenem nekajletnem delovnem stažu kot npr. Alojzij Kunst, Lev Lemež, Ivo Pirc, Josip Hebein, Franc Pestotnik, Alojz Krautberger, Stanislav Pavlica in drugi, ki so specializacijo opravili na raznih klinikah in inštitutih v Pragi, Brnu, Parizu, na Dunaju, v Berlinu, Hamburgu, Frankfurtu, Lyonu, Londonu, Bologni, Gradcu ter v Ameriki, odkoder so se kot uveljavljeni specialisti vrnili v Ljubljano in Zagreb ter so posredovali sodobna svetovna medicinska dognanja na klinike in zdravstvene zavode, kjer so službovali.

Slovenski doktorji medicine s Karlove univerzi v Pragi imajo vidno mesto v zgodovini slovenske medicine. Franjo Kogoj je bil svetovno priznan medicinski strokovnjak-dermatolog. Bil je član več akademij znanosti in častni doktor več univerz, med njimi tudi ljubljanske. Bil je profesor Medicinske fakultete v Zagrebu, njegovo znanstveno delo je tudi pripomoglo k rasti slovenske medicinske vede. Uględu in rasti medicinske fakultete v Ljubljani so veliko prispevali prav doktorji Karlove univerze in sicer Božidar Lavrič, specialist za kirurgijo, Josip Hebein, specialist za rentgenologijo in Lojze Brenčič, specialist za zobozdravstvo. V Beogradu je uspešno delovala kot docent Medicinske fakultete na katedri interne medicine Marija Goropevšek, ki se je po upokojitvi vrnila v Ljubljano in je z opravljanjem privatne prakse obogatila zdravstveno kulturo na Slovenskem. Izmed zdravnikov, promoviranih na Karlovi univerzi, jih je večje število pridobilo naslov zdravnik specialist, od tega je bilo 10 zdravnikov specialistov za bolezni ust in zob, 3 specialisti za interne bolezni, 3 specialisti za ginekologijo in ženske bolezni, 2 specialista pediatrije, 2 specialista rentgenologije, 2 specialista bakteriologije in epidemiologije ter po 1 specialist za kirurgijo, za psihiatrijo in za infekcijske bolezni. 28 zdravnikov je bilo zaposleno v okviru služb splošnega zdravstvenega varstva kot praktični zdravniki s pravico opravljanja privatne zdravniške prakse, zdravniki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, zdravniki bratovskih skladnic, Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva, šolskih poliklinik, higienskih zavodov in bolnišnic. Zdravniško

službo na Primorskem v okviru Italije so vršili Nada Slavik, Stanislav Pavlica in Lambert Mermolja, ki se je po letu 1945 posvetil političnemu delu med Slovenci na Goriškem. Kar 15 zdravnikov se je po končanem študiju zaposlilo na Hrvaškem, v Srbiji in Makedoniji, od tega je bilo 5 primorskih in 2 koroška Slovenca, ki so se zaradi takratnih političnih razmer zaposlili izven Slovenije. Po nekajletnem službovanju so se v Slovenijo vrnili Alojz Krautberger, Josip Hebein, Božidar Lavrič, in Leopold Brenčič. Za stalno so se izven Slovenije zaposlili v Zagrebu: Josip Berlot, Rafael Dolinšek, Franjo Kogoj, Lev Lemež, Hugo Sever, v Zaboku je deloval Ivo Galič, v Beogradu Marija Goropvšek, Francišek Gruden, v Leskovcu Dominik Dekleva in v Štipu Viktor Sošič. Emil Gnezda je po enoletnem službovanju v Nišu umrl. Med obema vojnama sta nekaj let izven Slovenije službovala zdravnik Valentin Meršol in sicer v Nišu, Skopju in Zagrebu ter Franc Hribar v Meljinah. Leta 1938 se je na Hrvaško preselil primarij psihiatrije Franc Pestotnik. Za 4 slovenske zdravnike, promovirane na Karlovi univerzi v Pragi, še nismo uspeli dobiti podatkov o njihovem delovanju. Izmed njih je Franc Zaletel začel svojo službeno pot v Metliki in se je po podatku iz arhiva Zdravniške zbornice za Slovenijo preselil na Kosovo, Zdravko Sodja je najprej stažiral v ljubljanski bolnišnici, nato pa se je preselil na Češko, za Valentina Fistra in Janka Kaca pa nam ni uspelo odkriti podatkov o njunem delu. Verjetno sta službovala v tujini.

Že bežen prikaz stanja slovenskih zdravnikov, promoviranih na Karlovi univerzi, nam omogoča zaključek, da je bila strokovnost na zelo visoki ravni in da so dali zelo pomemben delež k zgodovini slovenskega zdravstva. Prav tako ne gre prezreti zaslug delovanja splošnih praktičnih zdravnikov, ki so službovali izven obeh večjih središč kot sta Ljubljana in Maribor, kjer so poleg strokovnega dela opravljali še svoje kulturno in politično poslanstvo. Nedvomno so pomembno delo opravljali pri dvigovanju splošne kulturne ravni med slovenskim narodom in ga osveščali in prosvetljevali s svojim delom, zlasti še v letih okupacije, ko mu je grozilo nacionalno uničenje. Italijanski in nemški okupator sta slovenske zdravnike preganjala, jih zapirala in internirala, nemški okupator jih je preganjal z njihovega delovnega območja, več jih je izgnal v Srbijo ali pa zaprl v koncentracijska taborišča v Nemčiji. Josip Benčan in Mavricij Neuberger sta bila žrtev okupatorjevega nasilja in sta bila ustreljena, Josip Gostiša pa je umrl v nemškem koncentracijskem taborišču Buchenwald; večina promoviranih zdravnikov Karlove univerze v Pragi pa je sodelovala v odporiškem gibanju proti okupatorjem.

Ne gre prezreti socialnega porekla slovenskih doktorjev, promoviranih v Pragi. Kar 52 jih prihaja iz vaškega okolja, 43 pa jih prihaja iz mest in trgov. Od tega je 41 doktorjev iz kmečko-posesniških družin, 14 iz obrtno-trgovskih družin, 5 iz uradniških družin, 14 iz intelektualnih (profesor-skih, učiteljskih, zdravniških, odvetniških in notarskih) družin, 4 izhajajo iz delavskih družin, za 7 doktorjev pa ni podatkov o njihovem socialnem poreklu, vendar jih z ozirom na rojstni kraj lahko prištevamo v krog posestnikov. Z ozirom na dejstvo, da je večina promoviranih doktorjev doma s podeželja, kjer grotne razmere niso bile najbolj ugodne, in ker je bil študij v oddaljeni Pragi velika obremenitev za vsako kmetijo, moremo ugotoviti, da so bili odločujoči razlogi za študij na Karlovi univerzi predvsem zavestna pripadnost slovanstvu, velika naklonjenost Čehov in mesta Prage do slovenskih študentov, zlasti pa kvalitetnejši študijski programi v primerjavi s študijskimi programi na domačih univerzah.

V tem prispevku so doktorji predstavljeni po časovnem redu njihovih promocij. Podatki iz matrik so poenoteni z uporabo okrajšav: r (ojen), st (starši), g (gimnazija), un (univerza), u (umrl); doktorat iz študijske smeri in datum promocije sta navedena brez okrajšav. Opuščena je navedba vere, ker so vsi rimokatoliške vere, razen Stanka Erhatica, ki je pravoslavne vere. Nadalje so opuščeni podatki o promotorjih, podatki o rigorozih pa so navedeni le pri petih filozofih. Podatkom iz matrik sta dodani letnica in kraj smrti, in sicer v primerih, ko jih je bilo mogoče ugotoviti na osnovi matičnih knjig, pogrebnih evidenc, osmrtnic, nekrologov, izjav svojcev in iz literature.

IVAN MERSLAVIČ,¹⁴ r. 6. 1. 1886, Jereslavec na Bizeljskem, st. posestnik † Andrej, Marija, g. Novo mesto, un. Praga, pravo, 17. 3. 1917, u. 1944, Ljubljana

Zaposlitev: 1919–1920 pri Delegaciji Ministrstva za finance v Ljubljani, od 1. 7. 1920 pri Ravnateljstvu Južne železnice v Ljubljani, od 1923 dalje pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, kjer je bil najprej uradnik, od 1931 poverjenik, od 1935 glavni kontrolor, od 1938 višji svetnik, od 1939 dalje šef računovodstva.

1918/1919 je bil prostovoljec-borec za severno slovensko mejo.

FRANC BRATINA,¹⁵ r. 27. 5. 1891, Križevci pri Ljutomeru, st. posestnik Franc, g. Maribor, un. Praga, pravo, 28. 6. 1917, u. 1980, Murska Sobota

Zaposlitev: 1917 pri Namestništvu v Gradcu, 1918 pri Okrajnem glavarstvu Ptuj in Maribor, 1920 pri Okrajnem glavarstvu Velikovec, od 1923 pri Okrajnem glavarstvu Murska Sobota, najprej tajnik Okrajnega glavarstva, 1925 vladni tajnik, 1929 sreski podnačelnik, 1932 je bil iz političnih razlogov upokojen, leta 1935 reaktiviran kot sreski podnačelnik v Dolnji Lendavi, 1936 je imenovan za sreskega načelnika v

¹⁴ Arhiv ŽGL, personalni dosje Ivan Merslavič.

¹⁵ AS, BAN I personalni dosje Franc Bratina; Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Bratina Franc; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; M. Kokolj, Prekmurjski Slovenci 1919–1941.

Dolnji Lendavi, 28. 11. 1938 pa je premeščen kot sreski načelnik v Mursko Soboto. Med okupacijo 1941–1945 je bil na Madžarskem.

AVGUŠTIN REISMAN,¹⁶ r. 28. 9. 1889, Počenik v Slovenskih goricah, st. posestnik † Alojzij, Alojzija, g. Kranj, un. Praga, pravo, 16. 3. 1918, u. 1975, Maribor

Zaposlitev: odvetniški koncipient v Slovenski Bistrici, Celju in Mariboru, 1926 je odprl svojo odvetniško pisarno v Mariboru. V SBL se napačno navaja leto 1915 kot leto promocije.

Bil je politik, časnikar, publicist in književnik, avtor številnih strokovnih člankov o delavskem pravu. 10 let je bil predsednik Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Mariboru ter zapriseženi tolmač za češčino na sodišču v Mariboru. V SBL se napačno navaja leto 1915 kot leto promocije.

JOŽEF KAVČIČ,¹⁷ r. 15. 3. 1889, Sv. Jurij ob južni železnici, st. trgovec † Matija, Antonija, g. Maribor, un. Praga, pravo 18. 4. 1918, u. 1959, Zagreb

Zaposlitev: 1920 avskultant pri Višjem deželnem sodišču v Ljubljani, 1921 sodnik v Murski Soboti, 1925 je imenovan za inšpektorja Ministrstva za pravosodje v Beogradu, 1927 je imenovan za načelnika v Ministrstvu za pravosodje v Beogradu, 1928 je imenovan za svetnika Višjega deželnega sodišča v Ljubljani, 1929 postane sodnik Apelacijskega sodišča v Ljubljani, 1930 pa predsednik Okrožnega sodišča v Novem mestu, od 1936 je namestnik Višjega javnega tožilca v Splitu, nato v Zagrebu.

VANE RADEJ,¹⁸ r. 17. 5. 1889, Breg pri Celju, st. posestnik † Ivan, Ana, g. Celje, un. Praga, pravo, 29. 4. 1918, u. 1929, Split

Zaposlitev: trgovski družabnik v Ljubljani.

FRANČIŠEK KLOAR,¹⁹ r. 21. 1. 1888, Griže pri Celju, st. posestnik Jakob, Eliza, g. Celje, un. Praga, pravo, 8. 5. 1918, u. 1952, Celje

Zaposlitev: odvetnik od leta 1921 v Celju, 1925 v Laškem, 1926 v Slovenj Gradcu in Kozjem, od 1927 dalje v Celju. 1941 je bil izseljen v Paračini v Srbiji, kjer je bil 1942 aretiran in zaprt v Kragujevcu, 1943 se je zaposlil pri odvetnici Božji Glavicki v Paračinu, julija 1945 se je vrnil v Celje, kjer je bil odvetnik do svoje smrti.

FORTUNAT MIKULETIČ,²⁰ r. 26. 7. 1888, Trst, st. posestnik Mihael, g. Trst, un. Dunaj, Praga, pravo, 21. 12. 1918, u. 1965

Zaposlitev: koncipient v odvetniški pisarni dr. Josipa Vilfana in dr. Karla Ferluge v Trstu, od 1923 samostojni odvetnik v Ilirski Bistrici, 1931 je prebežal v Jugoslavijo in odprl odvetniško pisarno v Celju, 1941–1943 je bil v internaciji, po osvoboditvi je bil pravnik pri Istrskem Okrožnem ljudskem odboru v Kopru, 1949–1960 je bil odvetnik v Trstu, kjer je bil upokojen.

Leta 1921 je urejal tržaško »Edinost«; po upokojitvi leta 1960 je bil prevajalec jugoslovanske zakonodaje v italijanščino pri Okrajnem ljudskem odboru Koper.

IVAN DROBNIČ,²¹ r. 21. 7. 1891, Velika Stara vas pri Grosupljem, st. posestnik Frančišek, Helena, g. Ljubljana, un. Gradec, medicina, 10. 5. 1919, u. 1950, Ljubljana

Zaposlitev: 1919–1921 v Deželni bolnišnici v Ljubljani, od 1921–1922 je bil na specializaciji na Dunaju, od 1922–1923 pri Zdravilišču Topolšnica, 1923–1950 pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, kjer je bil od leta 1933 specialist internist, od leta 1939 dalje pa šef zdravnik OUZD v Ljubljani. Bil je dolgoletni odbornik in blagajnik Zdravniške zbornice za Slovenijo. Med okupacijo je bil interniran.

RUDOLF ZALETEL,²² r. 8. 4. 1890, Ljubljana, st. nadzornik užitnin Peter, Nežica, g. Novo mesto, un. Gradec, medicina, 10. 5. 1919

Zaposlitev: zdravnik v Metliki, 1924 je odšel v Kosovsko Mitrovico.

SIMON JAGODIČ,²³ r. 12. 10. 1892, Sv. Urh pri Slovenski Bistrici, st. posestnik Franc, Marija, g. St. Paul (Št. Pavel na Koroškem), un. Dunaj, Praga, medicina, 23. 6. 1919, u. 1967, Ljubljana

Zaposlitev: banovinski zdravnik v Slovenski Bistrici in zdravnik OUZD ter Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Slovenski Bistrici, 1952 je bil premeščen v Poljčane, 1953 pa v Maribor.

Bil je preporodovec, 1918/1919 je bil prostovoljec-borec za severno slovensko mejo, med okupacijo je od leta 1941 sodeloval z NOB, od 1. 8. 1944 je bil interniran v Nemčiji.

LENART LOTRIČ,²⁴ r. 22. 10. 1882, Železniki, st. kovač Lenart, Antonija, g. Kranj, un. Praga, pravo, 28. 6. 1919, u. 1941, Gornja Radgona

Zaposlitev: inšpektor II. in I. razreda pri Ministrstvu za socialno politiko v Ljubljani, 1933 je postal samostojni odvetnik v Gornji Radgoni, kjer je 6. 4. 1941 umrl kot žrtev nacističnega nasilja.

Bil je publicist in urednik »Svobodne misli«. V personalnem dosjeju je zapisano, da je bil brez konfesije.

JOŽA BOHINJEC,²⁵ r. 27. 10. 1888, Leše na Gorenjskem, st. posestnik Peter, Helena, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 23. 6. 1919, u. 1941, Ljubljana

Zaposlitev: 1918 je bil pripravnik na sodišču v Ljubljani, 1921 je bil komisar pri Poverjeništvu za socialno

¹⁶ SBL, Reisman Avguštin; Arhiv OZS; Pravnik XXIII (1968) str. 529.

¹⁷ UL št. 89/1920, 145/1921, 41/1922, 114/1925, 41/1926, 34/1928, 42/1930, 100/1936; AS dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90.

¹⁸ ZAL, register prebivalstva; Radej; Adresar mesta Ljubljane in okolice 1928. str. 375; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90.

¹⁹ Arhiv OZS.

²⁰ Primorski SBL, Mikuletič Fortunat; Arhiv OZS; Pravnik XXIII (1968) str. 102.

²¹ AS, ZSS; Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Drobnič Ivan; ZŠ; PA; Gradivo str. 102.

²² AS, ZSS.

²³ AS, ZSS; Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Jagodič Simon; ZŠ; PA; Gradivo str. 107.

²⁴ SBL, Lotrič Lenart; Arhiv OZS; Pravnik XXIII (1968) str. 524; UL št. 5/1922, 51/1924.

²⁵ UL št. 15/1918, ES, Bohinjec Joža; ZdV 1989 str. 294.

skrbstvo v Ljubljani, nato tajnik Delavske zavarovalnice, od 1925 ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Bil je pobudnik za ustanovitev Osrednje protituberkulozne lige, dejaven je bil v številnih organizacijah in v delavskem strokovnem gibanju. Bil je član vodstva Delavske zbornice v Ljubljani in večletni podpredsednik Narodne strokovne zveze.

JURIJ KORENT,²⁶ r. 17. 4. 1887, Žalec, st. Mihael, Marija, g. Celje, un. Gradec, Praga, pravo, 23. 6. 1919

Zaposlitev: bil je odvetnik v Pragi.

VLADIMIR RYBAŘ²⁷ r. 17. 11. 1894, Sežana, st. odvetnik dr. Otokar, Terezija, g. Trst, un. Praga, pravo, 23. 6. 1919, u. 1946, Oslo

Zaposlitev: 1919–1920 je bil odvetniški pripravnik v Ljubljani, 23. 11. 1919 je bil imenovan za pisarja jugoslovanskega poslaništva v Belgiji, a službe ni nastopil in je ostal pri Ministrstvu za zunanje zadeve v Beogradu, od 1. 2. 1922 dalje je bil v diplomatski službi v Berlinu, Celovcu, Parizu, na Reki, v Bukarešti, Düsseldorfu in Pragi, 1937 postane ministrski svetnik v Washingtonu, 1944 je imenovan za pomočnika zunanjega ministra v Šubašičevi vladi v Londonu, 1946 za jugoslovanskega izrednega poslanika v Oslu, kjer je umrl 14. 11. 1946. Pokopan je v Beogradu.

RAFAEL DOLINŠEK,²⁸ r. 6. 10. 1892, Brežice, st. višji davkar Rafael, Ana, g. Gradec, un. Gradec, Praga, medicina, 22. 11. 1919

Zaposlitev: zdravnik v Zagrebu, 1933 postane predstojnik oddelka za ginekologijo v Zagrebu.

FRANC GRUDEN,²⁹ r. 15. 2. 1895, Nabrežina, st. posestnik Franc, Justina, g. Gorica, un. Dunaj, Innsbruck, Gradec, Praga, medicina, 6. 12. 1919

Zaposlitev: zobozdravnik v Beogradu.

JOSIP DE GLERIA,³⁰ r. 3. 2. 1892, Dolenji Logatec, st. trgovec Anton, Marija, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 13. 12. 1919, u. 1976, Bled

Zaposlitev: privatni zdravnik in zdravnik OUZD ter zdravnik bratovske skladnice in Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva na Bledu, 1941 se je pred nemškim okupatorjem umaknil v Ljubljano in nato v Belo krajino, kjer je deloval tudi kot partizanski zdravnik. Italijanski okupator ga je zaprl in interniral, po kapitulaciji Italije se je vrnil v Belo krajino in je delal kot partizanski zdravnik. Po osvoboditvi se je vrnil na Bled.

IVO VREČER,³¹ r. 13. 8. 1889, Teharje pri Celju, st. učitelj Gašper, g. Celje, un. Praga, pravo, 20. 12. 1919, u. 1978, Celje

Zaposlitev: Okrajno glavarstvo Maribor in Sresko načelstvo Maribor desni breg, 1932 je premeščen kot sreski podnačelnik k Sreskemu načelstvu Maribor levi breg in nato ponovno k Sreskemu načelstvu Maribor desni breg, 1. 4. 1934 je imenovan za sreskega načelnika v Radovljici.

ALOJZIJ KUNST,³² r. 3. 4. 1890, Polzela, st. posestnik Leopold, g. Novo mesto, un. Dunaj, Gradec, Praga, medicina, 28. 2. 1920, u. 1970, Ljubljana

Zaposlitev: 1920 sekundarij bolnišnice v Ljubljani, 1921 gre na specializacijo rentgeneologije na Dunaj, kjer je dve leti, nato še v Frankfurt, Berlin, Hamburg, ter se nato vrne v Ljubljano in organizira samostojni rentgeneološki oddelek ljubljanske bolnišnice, ki ga vodi do upokojitve 1960.

V Hamburgu izumi posebno aparaturo za merjenje rentgenskih žarkov v globino, v Ljubljani skonstruira prvi rentgenski aparat ter dela na izboljšavi rentgenske aparature, posveča se rentgenskodiagnostičnemu zdravljenju bolnikov. Bil je 25 let predsednik Slovenskega zdravniškega društva, ki ga je tudi imenovalo za svojega častnega člana.

FRANJO KOGOJ,³³ r. 13. 10. 1894, Kranjska gora, st. zdravnik dr. Franjo, Albina, g. St. Paul (Št. Pavel na Koroškem), un. Gradec, Praga, medicina, 13. 3. 1920, u. 1983, Zagreb

Zaposlitev: do leta 1925 je delal na klinikah v Pragi, Brnu, Bratislavi, Salzburgu in Parizu, 1925 se je habilitiral kot privatni docent na univerzi v Brnu, 1927 je imenovan za izrednega, 1932 pa za rednega profesorja Medicinske fakultete v Zagrebu, v letih 1941–1945 je bil odstranjen s klinike in je bil prisilno upokojen, po vojni je ponovno prevzel svoje mesto na fakulteti v Zagrebu.

Bil je velik strokovnjak s področja dermatovenerologije, ugleden znanstvenik in avtor številnih znanstvenih razprav s področja medicine, posebej dermatovenerologije. Bil je član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, Srbske akademije znanosti in umetnosti ter Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 1961 je bil promoviran za častnega doktorja Univerze v Ljubljani, 1966 je prejel nagrado AVNOJ.

FRAN MARINIČ,³⁴ r. 31.3. 1889, Dornava pri Ptujju, st. posestnik Josip, Jana, g. Maribor, un. Praga, medicina, 13. 3. 1920, u. 1945, Ljubljana

Zaposlitev: privatni zdravnik v Mariboru in zdravnik Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Mariboru ter honorarni zdravnik Trgovske in Vinarske šole v Mariboru, 1941 ga je nemški

²⁶ AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90. AS, Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi.

²⁷ SBL, Rybař Vladimir; Primorski SBL, Rybař Vladimir.

²⁸ ZŠ; PA; LiVj 1934 št. 1 Priloga Imenik članov; LiVj 1941 št. 1 Priloga Imenik članov.

²⁹ ZŠ; PA.

³⁰ AS, ZSS; ZŠ; PA; Gradivo str. 14, 100.

³¹ AS, BAN I, personalni dosje Vrečer Ivo; Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Vrečer Ivo.

³² AS, ZSS; ZŠ; PA; ZdV 1971 str. 61.

³³ ELZ, Kogoj Franjo; ES, 5. zv. str. 187–188 Kogoj Franjo; PA; ZŠ; ZdV 1961 str. 236; ZdV 1969 str. 449; ZdV 1983 str. 586; LiVj 1941 št. 11 str. 530.

³⁴ AS, ZSS; ZŠ; PA; Gradivo str. 17, 41, 66.

okupator pregnal v Slavovsko Požego, odkoder je prišel v Ljubljano, kjer je umrl kot žrtev bombardiranja. Bil je slovenski partizanski zdravnik.

ARNOŠT BRILEJ,³⁵ r. 16. 2. 1891, Vrhnika pri Ljubljani, st. Martin, Karolina, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 30. 3. 1920, u. 1953, Ljubljana

Zaposlitev: najprej kot policijski referent Mestne občine Ljubljana, nato načelnik za gospodarstvo in vodja mestnega tujskega prometa Mestne občine Ljubljana. Zaradi bolezni je bil 1947 upokojen.

Bil je velik strokovnjak za tujski promet, predan planinec in oblikovalec delovanja Slovenskega planinskega društva, kjer je bil od leta 1931 član njegovega osrednjega odbora, v letih 1932–1945 pa njegov tajnik. Bil je odgovorni urednik Planinskega vestnika, sodelavec Zveze planinskih društev Jugoslavije in Mednarodne unije planinskih organizacij. V letih 1941–1945 je aktivno sodeloval v OF.

NADA SLAVNIK,³⁶ r. 3. 7. 1895, Prosek pri Trstu, st. zdravnik dr. Edvard, Antonija, g. Trst, un. Gradec, medicina, 20. 3. 1920, u. 1924, Trst

Zaposlitev: praktikant bolnišnice v Trstu in zdravnica Ciril-Methodove šole v Trstu. Špecializirala se je za okulista. Bila je prva slovenska zdravnica v Trstu.

JANKO KOVAČEC,³⁷ r. 25. 1. 1893, Volovjek v Savinjski dolini, st. posestnik Anton, Katarina, g. Maribor, un. Praga, pravo, 20. 5. 1920, u. 1965, Maribor

Zaposlitev: 1920–1921 je bil zaposlen v tujini, 1921–1928 je bil direktor Zadrúžne gospodarske banke podružnica v Mariboru, od 1928–1941 je bil direktor Oblastne hranilnice Mariborske oblasti oziroma Hranilnice Dravske banovine v Mariboru ter nato še Mestne hranilnice Maribor, 1941–1945 je bil od nemškega okupatorja pregnan v Srbijo, odkoder se je vrnil 1. 6. 1945. Po vrnitvi je služboval pri Mestni hranilnici Maribor in je bil 1. 10. 1946 invalidsko upokojen.

IVAN RAK,³⁸ r. 17. 7. 1889, Ličenca pri Sv. Jerneju pri Ločah, st. posestnik Ivan, Julija, g. Maribor, un. Praga, medicina, 29. 5. 1920, u. 1949

Zaposlitev: 1920 zdravnik v Slovenski Bistrici, 1920–1922 zdravnik sekundarij bolnišnice v Celju, 1922–1925 okrožni zdravnik v Ljubljani, 1925 je bil imenovan za sreskega sanitarnega referenta v Gornjem gradu, kjer je bil tudi pogodbeni zdravnik OUZD, ekspoziture Celje s pravico privatne ambulante in priročne lekarne. 1941 ga je nemški okupator izselil v Srbijo, kjer je postal partizanski zdravnik in je po letu 1945 ostal v Srbiji.

CIRIL KOMOTAR,³⁹ r. 29. 5. 1894, Vrhnika pri Ljubljani, st. notar Anton, Berta, g. Ljubljana, un. Gradec, Ljubljana, medicina, 12. 6. 1920, u. 1958, Lukovica

Zaposlitev: asistent Bakteriološke postaje v Ljubljani in nato v Celju, od 1925 privatni zdravnik v Križevcih-Petrovcih v Prekmurju, od 1928 dalje banovinski zdravnik v Lukovici, kjer je bil tudi pogodbeni zdravnik OUZD in Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva s pravico priročne lekarne. 1950 je bil zdravnik Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica v zdravstveni ambulanti v Lukovici. Med okupacijo je bil zaprt.

JOŽEF GOSTIŠA,⁴⁰ r. 13. 3. 1890, Kalce na Notranjskem, st. trgovec Mihael, Marija, g. Sušak, un. Gradec, Praga, medicina, 19. 6. 1920, u. 1945, Buchenwald

Zaposlitev: zdravnik sekundarij v Ljubljani, 1928 privatni zdravnik v Mariboru in nato še isto leto privatni zdravnik v Logatcu.

V času okupacije je bil zaprt in interniran v koncentracijskem taborišču Buchenwald, kjer je umrl 7. 4. 1945.

JOŽEF MUSTER,⁴¹ r. 15. 2. 1894, Gradišče, st. posestnik Jožef, Jožefa, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 19. 6. 1920, u. 1982, Ljubljana

Zaposlitev: 1922–1927 je okrožni zdravnik v Križevcih in Murski Soboti, od 1927–1933 je zdravnik Bratovske skladnice v Krmelju s pravico priročne lekarne, od 1933 je zobozdravnik v Ljubljani, 1936 postane specialist za bolezni ust in zob v Ljubljani s pravico opravljanja privatne prakse, 1945–1954 je zobozdravnik v Rogatcu, od 1954 do upokojitve 1957 pa zobozdravnik v Ljubljani.

JOSIP BERLOT,⁴² r. 28. 4. 1895, Rijeka, st. uradnik Anton, Anežka, g. Gorica, un. Dunaj, Praga, medicina, 10. 7. 1920

Zaposlitev: zdravnik v Zagrebu, mestni higienik mestne ambulante pri klavnici v Zagrebu.

FRANC ŠEMROV,⁴³ r. 20. 5. 1885, Hotedršica, st. posestnik Janez, Helena, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 17. 7. 1920, u. 1960, Ljubljana

Zaposlitev: 1911–1913 pri Deželnem sodišču v Trstu, 1913–1914 odvetniški koncipient v Trstu, 1914–1916 odvetniški koncipient v Kranju, 1916–1918 okrajni žitni nadzornik pri Deželni vladi za Kranjsko, 1918–1919 odvetniški koncipient v Kranju, 1919–1921 državni nadzornik posestva Salins v

³⁵ ES, zv. 1, str. 376 Brilej Arnošt; ZAL, personalni dosje Brilej Arnošt; Adresar mesta Ljubljane in okolice 1928; PV 1954, str. 29–31.

³⁶ Primorski SBL, Slavik Nada.

³⁷ Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Kovačec Janko; TOI, register posameznih tvrdk C-I str. 219, register posameznih tvrdk M-II str. 62.

³⁸ AS, BAN I personalni dosje Rak Ivan; AS, ZZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 20, 127.

³⁹ AS, BAN I personalni dosje Komotar Ciril; AS, ZZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 111; ZdV 1958 str. 256.

⁴⁰ AS, ZZS; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Gradivo str. 15, 104.

⁴¹ AS, ZZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 120; ZdV 1983 str. 198.

⁴² ZŠ; PA; LiVj, 1933 št. 1 Priloga Imenik članov; LiVj 1941 št. 1. Priloga Imenik članov.

⁴³ Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Šemrov Franc; Josip Zontar, Zgodovina mesta Ljubljana, 1939, str. 362; AS, BAN II, reg. fasc. 3–2, volitve v Narodno skupščino 1935; AS, TOI, register posameznih tvrdk L-I str. 232; Evidenca pogrebov Komunalnega podjetja Žale; nekaj podatkov je dal njegov vnuk Šemrov Matjaž.

Kokri, 1922–1929 odvetniški koncipient v Kranju, 1929–1947 je bil družabnik javne trgovske družbe Mayer in drug Elektrarna v Kranju in posestnik v Kranju, 1947–1952 je bil pravni referent podjetja Slovenijales v Ljubljani, 1952–1957 vodja ekspozitive podjetja Delamaris v Ljubljani. 1918–1919 je bil član odbora Narodnega sveta v Kranju, 1935–1938 je bil poslanec v Narodni skupščini v Beogradu, izvoljen v Kranju na listi dr. Dragoljuba Jevtića. V Narodni skupščini Jugoslavije je bil predsednik odbora za prošnje in pritožbe.

ALBIN OGRIS,⁴⁴ r. 28. 2. 1885, Sloveniji Plajberk na Koroškem, st. † Martin, Ana, g. Celovec, un. Praga, pravo, 24. 7. 1920, u. 1959, Ljubljana

Zaposlen: pravni praktikant pri Deželnem sodišču v Pragi, nato pa pri Davčni administraciji, 1922 je postal docent, 1929 izredni profesor, 1933 redni profesor Pravne fakultete Univerze v Ljubljani.

Bil je strokovnjak za področje gospodarskega prava, sociološki pisatelj in prevajalec. Je avtor številnih znanstvenih razprav s področja gospodarske zgodovine in zgodovine denarnih zavodov. Sestavil je tudi Splošni register k Uradnim listom za obdobje 1918–1926.

ALOJZ KRAUTBERGER,⁴⁵ r. 14. 5. 1890, Libeliče na Koroškem, st. posestnik Filip, Marija, g. Celovec, un. Gradec, Praga, medicina, 24. 7. 1920, u. 1950, Celje

Zaposlitev: 17. 8. 1920 je zdravnik v Negotinu v Makedoniji, nato pa poltretje leto sreski zdravnik v Kumanovu, 1923 je odšel na specializacijo zobozdravstva na kliniko v Pragi in nato še v Gradec, 1925 postane privatni zobozdravnik v Žalcu in nato v Celju, kjer 1933 postane upravnik zdravstvenega doma, 1941 postane specialist za bolezni ust in zob v Celju. Zobozdravstvene usluge je opravljal tudi za OUZD, za bolniško blagajno rudnikov Trbovlje, Zabukovica in Pečovnik, za železničarje in Bolniško blagajno Trgovskega bolniškega in podpornega društva. 1941 mu je nemški okupator zaplenil ordinacijo, sam pa se je umaknil na svoje posestvo v Čretu pri Celju, po osvoboditvi je ponovno odprl privatno zobno ordinacijo v Celju, kjer je delal do smrti.

IVO PIRC,⁴⁶ r. 15. 12. 1891, Ljubljana, st. železniški uslužbenec Josip, Marija, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 24. 7. 1920, u. 1967, Ljubljana

Zaposlitev: rudniški zdravnik v Hrastniku, nato je odšel v Prago na specializacijo za epidemiologijo in bakteriologijo, 1923 prevzame in vodi Higienski zavod v Ljubljani, kjer skrbi za zdravstveno zaščito, sanitarnotehnično službo in higieno, 1941–1945 je sodeloval z NOB, po osvoboditvi vodi protiepidemsko službo v jugoslovanski armadi in nato epidemiološki oddelek Centralnega higienskega zavoda v Ljubljani in protiepidemsko službo v Sloveniji.

Bil je višji predavatelj za sanitetni del predvojaške vzgoje na Univerzi v Ljubljani in predavatelj sanitetne tehnike v šolskem centru v jugoslovanski armadi. Objavil je več strokovnih in znanstvenih razprav s področja socialne higiene, ljudske prehrane ter zdravstvenega in socialnega varstva.

JOSIP HEBEIN,⁴⁷ r. 13. 10. 1891, Mišelče pri Beljaku, st. posestnik Gabrijel, Marija, g. Beljak, un. Dunaj, Praga, medicina, 2. 10. 1920, u. 1973, Ljubljana

Zaposlitev: 1920–1923 sreski zdravnik v Bajini Bašti in v Prištini, 1923 postane zdravnik sekundarij v Ljubljani, 1924–1929 je asistent, 1929–1932 ordinarij, 1932–1945 pa primarij rentgeneološkega inštituta v Ljubljani, 1945 je imenovan za izrednega profesorja Medicinske fakultete v Ljubljani in je predstojnik rentgeneološkega zavoda. Strokovno se je izpopolnjeval v Pragi, na Dunaju in v Berlinu.

Objavil je številne znanstvene razprave in strokovne članke s področja medicine in rentgeneologije. V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije, udeleženec bojev na solunski fronti.

ANTON GORIČAR,⁴⁸ r. 21. 8. 1892, Mozirje, st. upravnik poštnega urada Anton, Marija, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 14. 10. 1920, u. 1974

Zaposlitev: okrožni in banovinski zdravnik v Konjicah ter zdravnik Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Konjicah, 1933 je bil šef privatne bolnišnice Rdečega križa v Konjicah, 1941 ga je nemški okupator zaradi sodelovanja z OF zaprl.

V letih 1918/1919 je bil Maistrov borec, prostovoljec v boju za severno slovensko mejo.

ANTON ABRAM,⁴⁹ r. 4. 2. 1890, Tupelče pri Kobjeglavi na Krasu, st. posestnik Anton, Jožefa, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 23. 10. 1920, u. 1973, Tupelče

Zaposlitev: odvetnik v Gorici, 1945 predstojnik Okrajnega sodišča v Sežani, nato se iz zdravstvenih razlogov umakne iz državne službe in se posveti svojemu posestvu v Tupelčah.

ZORAN JOŠT,⁵⁰ r. 16. 8. 1893, Celje, st. direktor gospodarske založbe Franjo, Marija, g. St. Paul (Št. Pavel na Koroškem), un. Gradec, Praga, medicina, 11. 11. 1920, u. 1938, Celje

Zaposlitev: privatni zdravnik v Žalcu, po pogodbi tudi rudniški zdravnik Bratovske skladnice Laško-Zabukovica-Liboje, 1936 zdravnik v Celju, po pogodbi tudi zdravnik za železničarje in za Bratovsko skladnico Pečovnik.

⁴⁴ SBL, Ogris Albin.

⁴⁵ AS, BAN I, personalni dosje Krautberger Alojz; AS, ZZS; ZŠ; PA; Arhiv SPIZ, dosje zavarovanja Krautberger Alojz; Gradivo str. 113; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90.

⁴⁶ AS, ZZS; ZŠ; PA; ZdV 1968 str. 54; Gradivo str. 114.

⁴⁷ AS, BAN I, personalni dosje Hebein Josip; AS, ZZS; ULj I, str. 345–346; ZŠ; PA; ZdV 1973 str. 373; Gradivo str. 62, 106; Dobrovoljci-kladivari Jugoslavije. Ljubljana, 1936.

⁴⁸ AS, ZZS; ZŠ; PA; ZdV 1976 str. 230; Spominski zbornik ob 60. letnici bojev za severno slovensko mejo 1918–1919. Maribor, 1979, str. 65, 104.

⁴⁹ Arhiv SPIZ, enota Koper, dosje zavarovanja Abram Anton; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; podatek, da je bil odvetnik v Gorici, sta dala župnik Vladimir Rijavec iz Kobjeglave in Marija Vilfan iz Ljubljane.

⁵⁰ AS, ZZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 109.

JOŽA RAVNIK,⁵¹ r. 15. 8. 1889, Bohinjska Bistrica, st. sedlar Jakob, Franciška, g. Ljubljana, un. Gradec, pravo, 25. 11. 1920, u. 1965, Vršac
Zaposlitev: 1921 stalni član Uprave za zaščito industrijske svojine v Beogradu, nato samostojen odvetnik v Beogradu.

V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije in je bil udeleženec bojev v Dobrudži.

ALOJZ VORŠIČ,⁵² r. 16. 6. 1888, Bratonečice v Slovenskih goricah, st. posestnik † Franc, Ana, g. Ljubljana, un. Gradec, pravo, 3. 3. 1921

Zaposlitev: 1921 koncipist pri Finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, 1923 pisar Finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru, 1930 odvetnik v Celju, 1932, odvetnik v Ljubljani. Iz registra odvetnikov je bil izbrisan 13. 7. 1945. Po vojni je emigriral in je živel v Argentini. Bil je zadnji slovenski župan v Celju pred nemško okupacijo 1941.

VIKTOR SOŠIČ,⁵³ r. 6. 2. 1891, Opčine pri Trstu, st. posestnik Jožef, Antonija, g. Pazin, un. Dunaj, Praga, medicina, 3. 3. 1921

Zaposlitev: zdravnik upravnik banovinske bolnišnice v Štipu v Makedoniji.

PAVEL JANEŽIČ,⁵⁴ r. 11. 12. 1891, Trst, st. pek Pavel, Marija, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 10. 3. 1921

Zaposlitev: privatni zdravnik v Ljubljani in zdravnik OUZD v Ljubljani. Umril je med okupacijo.

FRANČ SVETINA,⁵⁵ r. 2. 4. 1894, Gornji Grad, st. notar Anton, Lavoslava, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 10. 3. 1921, u. 1958

Zaposlitev: okrožni zdravnik pri Sv. Juriju ob južni železnici (danes Šentjur pri Celju), po pogodbi tudi zdravnik OUZD in zdravnik Bolnišnice blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva Sv. Jurij ob južni železnici s pravico priročne lekarne. Med vojno je podpiral OF in ga je nemški okupator zaprl.

JOŽEF GODNIČ,⁵⁶ r. 18. 4. 1889, Komen, st. delavec Ivan, Jožefa, g. Gorica, un. Dunaj, Praga, pravo, 14. 3. 1921

Zaposlitev: 1921 pravni praktikant v Celju, nato avskultant pri Višjem deželnem sodišču v Ljubljani, nato odvetniški pripravnik, od 1930 dalje odvetnik v Vranskem, od 1936 dalje odvetnik v Šmarju pri Jelšah. Iz odvetniškega registra je bil izbrisan 13. 7. 1945.

HUGO SEVER,⁵⁷ r. 6. 4. 1889, Bistra, st. posestnik Ignac, Olga, g. Zagreb, un. Gradec, medicina, 21. 4. 1921

Zaposlitev: od 1921 zdravnik za železničarje v Zagrebu.

IVO RUDOLF,⁵⁸ r. 29. 7. 1893, Konjice, st. dr. iur. Ivan, Jožefa, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 9. 6. 1921, u. 1962

Zaposlitev: 1922–1941 okrožni zdravnik v Konjicah, 1941–1945 v nemški internaciji in izseljen v Zgornjo Avstrijo, 1945–1956 zdravnik v Konjicah in upravnik Zdravstvenega doma v Konjicah.

Bil je pesnik, številne njegove pesmi so uglasbene.

VALERIJA VALJAVEC,⁵⁹ r. 3. 12. 1888, Ljubljana, st. železniški uradnik Andrej, Pavlina, g. Ljubljana, un. Dunaj, Praga, medicina, 23. 6. 1921, u. 1981, Ljubljana

Zaposlitev: 1925 privatna zdravnica v Mariboru, 1933 je pridobila naziv zdravnik specialist za otroške bolezni in postala vodja Zdravstvenega doma v Mariboru, 1941 jo je okupator zaprl in izgnal, po vojni organizirala in vodila otroško varstvo v Celju in na Ptuj, 1954 je bila upokojena. Po upokojitvi gre v Črno goro in v Bijeli vodi tamkajšnji Dečji dom.

LOJZE BRENČIČ,⁶⁰ r. 23. 7. 1894, Celje, st. dr. iur. Lojze, Minka, g. Celje, un. Gradec, Zagreb, Praga, medicina, 16. 7. 1921, u. 1981, Ljubljana

Zaposlitev: 1923 zobozdravnik asistent v Ljubljani, 1934 ima svojo zobno ambulanto v Ljubljani, 1946–1951 je profesor na Dentistični šoli v Ljubljani, 1951 postane docent Stomatološke fakultete Medicinske visoke šole v Ljubljani, nato redni profesor Medicinske fakultete v Ljubljani. Aktivno je delal v organih Zdravniške zbornice za Slovenijo in v Društvu zobnih zdravnikov, bil je prvi predsednik Zveze zobozdravstvenih delavcev Jugoslavije. Je avtor številnih znanstvenih razprav in strokovnih člankov s področja zobozdravstva. 1918/1919 je bil Maistrov borec, prostovoljec v bojih za severno slovensko mejo.

MARIJA GOROPEVŠEK,⁶¹ r. 16. 12. 1894, Trbovlje, st. gostilničar Josip, Marija, g. Gradec, un. Gradec, Praga, medicina, 16. 7. 1921, u. 1979, Ljubljana

Zaposlitev: 1921–1924 zdravnik sekundarj Splošne državne bolnišnice v Beogradu, 1924 zdravnik I. kategorije in asistent Medicinske fakultete v Beogradu, 1943 je bila upokojena in 1948 reaktivirana kot docent na kliniki Medicinske fakultete v Beogradu, katedra interne medicine, 1. 10. 1950 je bila upokojena, 1955 se je preselila v Ljubljano, kjer je opravljala privatno zdravniško prakso kot zdravnik specialist interne medicine.

⁵¹ UL št. 33/1921, 96/1921, 129/1921; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije, Ljubljana, 1936.

⁵² Arhiv OZS; Pravnik XXIII (1968) str. 535; podatek o emigraciji je dal odvetnik dr. Vladimir Grosman iz Ljubljane.

⁵³ ZŠ; PA;

⁵⁴ AS, ZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 46, 108.

⁵⁵ AS, ZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 67, 132.

⁵⁶ AS, RSPU, personalni dosje Godnič Jožef; Arhiv OZS; UL št. 75/1921.

⁵⁷ ZŠ; PA; LiVj 1934 št. 1, Priloga Imenik članov.

⁵⁸ SBL, Rudolf Ivo; AS, ZS; ZŠ; PA; Arhiv SPIZ, enota Celje, dosje zavarovanca Rudolf Ivo; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Gradivo str. 128.

⁵⁹ AS, ZS; ZŠ; PA; Privatni arhiv dr. Janez Logar: RMK Župnija Marijinega oznanenja v Ljubljani; Gradivo str. 135.

⁶⁰ ES, zv. 1 str. 366, Brenčič Lojze; ULj I str. 394–395; AS, ZS; ZŠ; PA; Zdv 1982 str. 642; Gradivo str. 64.

⁶¹ Arhiv SPIZ, dosje zavarovanke Goropevšek Marija; Privatni arhiv dr. Janez Logar; ZŠ; PA.

MATIJA MRGOLE,⁶² r. 18. 1. 1891, Telče pri Trzišču na Dolenjskem, st. posestnik Ivan, Terezija, g. Novo mesto, un. Dunaj, Praga, medicina, 16. 7. 1921, u. 1967, Ptuj
Zaposlitev: 1921 zdravnik sekundarij v Ljubljani, 1923 postane šef kirurškega oddelka na Ptuj, 1925 postane okrožni zdravnik in zdravnik za železničarje na Ptuj, 1941 se pred nemškim okupatorjem umakne v Škočjan na Dolenjskem, kjer opravlja privatno zdravniško prakso, nato je partizanski zdravnik in 1944 postane šef ustanovljene civilne bolnišnice v Trebnjem. Po osvoboditvi se je vrnil na Ptuj, kjer je bil upokojen leta 1957.

MAVRICIJ NEUBERGER,⁶³ r. 8. 4. 1895, Lož, st. dr. Mavricij, Frančiška, g. Gradec, un. Gradec, Praga, medicina, 16. 7. 1921, u. 1945, Turjak
Zaposlitev: 1921 je sanitetni pomočnik v Ljubljani, 1925 postane privatni zdravnik v Hrastniku, 1928 občinski zdravnik v Hrastniku in zdravnik OUZD ter Bólniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Hrastniku s pravico privatne lekarne, 1936 postane praktični zdravnik v Ljubljani s pravico opravljanja privatne zdravniške prakse. Od leta 1941 je sodeloval z OF, 1943 so ga Italijani zaprli, leta 1945 so ga zaprli Nemci in je bil 4. 5. 1945 ustreljen na Turjaku.

STANISLAV PAVLICA,⁶⁴ r. 26. 5. 1893, Rihemberk, st. posestnik France, Amalija, g. Gorica, un. Gradec, Praga, medicina, 15. 10. 1921
Zaposlitev: zdravnik v Splošni bolnišnici v Mariboru, nato v bolnišnici v Vipavi, 1931 je opravil specializacijo za zobozdravstvo na Dunaju in Bologni, postal je specialist za ustne in zobne bolezni in je v Vipavi odprl privatno zobno ambulanto, 1941 je bil vpoklican v italijansko vojsko in je ostal kot vojaški zdravnik v Vipavi, nato v Chieti, po kapitulaciji Italije se je vrnil v Vipavo in je odšel v partizane, kjer je bil partizanski zdravnik na Cerkljanskem in Gorenjskem. Po vojni se je vrnil v Vipavo, kjer je v svoji privatni zobni ambulanti delal do leta 1950, nakar se je preselil v Trst, kjer je odprl privatno zobno ordinacijo. Z narodnoosvobodilnim gibanjem je bil povezan od leta 1941, v Trstu pa uživa ugled kot starosta slovenskih zdravnikov.

IGO GRUDEN,⁶⁵ r. 18. 4. 1893, Nabrežina pri Trstu, st. trgovec Franc, Justina, g. Gorica, un. Dunaj, Gradec, pravo, 24. 11. 1921, u. 1948, Ljubljana
Zaposlitev: avskultant pri Deželnem sodišču v Ljubljani, koncipient v odvetniški pisarni, od 1928–1944 odvetnik v Ljubljani, v letih 1942–1943 je bil interniran v Italiji in na Rabu, po kapitulaciji Italije je odpoval z dalmatinskimi begunci in ranjenci v Italijo, nato je delal v raznih taboriščih vojnih ujetnikov v severni Afriki, odkoder se je 1945 preko Barija vrnil v Beograd, kjer je delal pri radijskih oddajah za Slovence, po vrnitvi v Ljubljano je bil pravni referent na Ministrstvu za prosveto vlade LRS. Bil je pomemben slovenski pesnik in prevajalec.

IVAN GALIČ,⁶⁶ r. 25. 5. 1892, Gorica, st. posestnik Simon, Mateja, g. Mostar, un. Dunaj, Zagreb, Praga, medicina, 26. 11. 1921

Zaposlitev: splošni zdravnik v Zaboku na Hrvaškem, 1938 postane zdravstveni svetnik v Zaboku.

EMIL GNEZDA,⁶⁷ r. 1. 2. 1894, Rakek, st. inšpektor državnih železnic Ivan, Elizabeta, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 10. 12. 1921, u. 1922, Niš

Zaposlitev: zdravnik v Nišu.

V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije, bil je udeleženec v bojih v Dobruđzi, kjer je bil ranjen in je postal invalid.

IVAN OBLAK,⁶⁸ r. 11. 8. 1893, Sv. Gregor pri Velikih Laščah, st. trgovec Franc, Magdalena, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 10. 12. 1921, u. 1962, Ljubljana
Zaposlitev: zobozdravnik v Ljubljani s pravico opravljanja privatne prakse. 1936 postane specialist za bolezni ust in zob.

DOMINIK DEKLEVA,⁶⁹ r. 31. 8. 1896, Vipava, st. državni uradnik Franc, g. Kranj, un. Gradec, Torino, Praga, medicina, 17. 12. 1921
Zaposlitev: zdravnik kirurg v Leskovcu v Srbiji.

LEV LEMEŽ,⁷⁰ r. 10. 3. 1895, Slovenska Bistrica, st. odvetnik dr. Urban, Leopoldina, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 18. 2. 1922, u. 1933, Zagreb
Zaposlitev: zdravnik na Češkem, 1923 dela kot zdravnik v Zagrebu, nato gre na specializacijo iz pediatrije v Prago, 1925 je postal asistent na otroški kliniki v Zagrebu, kjer postane prvi asistent. Objavil je več znanstvenih razprav s področja pediatrije v slovenskem, srbohrvaškem, češkem in nemškem jeziku. Bil je eden najobetavnejših mladih pediatrov v Jugoslaviji.

FERDINAND KORUN,⁷¹ r. 30. 4. 1891, Sv. Peter v Savinjski dolini, st. posestnik Franc, Frančiška, g. Ljubljana, un. Dunaj, Praga-nemška, Praga-češka, medicina, 11. 3. 1922
Zaposlitev: privatni zdravnik v Šoštanj, nato okrožni in banovinski zdravnik v Šoštanju, 1941 se pred

⁶² AS, ZS; ZŠ; PA; Zdv 1967 str. 403; Gradivo str. 18, 120.

⁶³ AS, ZS; ZŠ; PA; Zdv 1946 str. 321; Gradivo str. 18, 42, 121.

⁶⁴ PDK št. 121 z dne 26. 5. 1983; Gradivo str. 23, 122.

⁶⁵ SBL, Gruden Igo; ES, zv. 3, str. 401–402 Gruden Igo; EJ, izdaja v slovenskem jeziku str. 560–561 Gruden Igo; Arhiv OZS; Pravnik XXIII (1968) str. 521.

⁶⁶ ZŠ; PA; LiVj 1941 št. 1 Priloga Imenik članov.

⁶⁷ Gradivo str. 62; Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije. Ljubljana, 1936.

⁶⁸ AS, ZS; ZŠ; PA; podatek o smrti je dal dr. Peter Oblak; Gradivo str. 121.

⁶⁹ ZŠ; PA; v citiranih delih je ime spremenjeno iz Dominika v Dušan.

⁷⁰ PA; podatek o službovanju na Češkem je dal prof. dr. Radomir Čihak iz Prage; AS, dosje Doktorji Karlove univerze,

dopis št. 617-44.177/90, pismo dr. Lea Lemeža iz Prage; LiVj 1933 str. 92–94.

⁷¹ AS, ZS; ZŠ; PA; Gradivo str. 112; LiVj 1943, priloga Zdravstveni vjestnik orožanih snaga god. II 1943, št. 11–12 str.

Nemci umakne na Hrvaško, 1943 je bil zdravnik-kapetan oboroženih sil NDH. Umrli je verjetno ob zlomu države NDH leta 1945.

LAMBERT MERMOLJA,⁷² r. 17. 9. 1894, Podgora pri Gorici, st. uradnik Franc, Uršula, g. Gorica, un. Dunaj, Zagreb, Praga, medicina, 18. 3. 1922, u. 1978, Gorica
Zaposlitev: 1922 zdravnik v Idriji, 1924–1925 na specializaciji za zobozdravstvo, zatem je odprl privatno zobno ambulanto v Gorici, 1942 je bil aretiran in zaprt, po kapitulaciji Italije je postal predsednik Okrožnega narodnoosvobodilnega odbora za Gorico, 1944 je bil odpeljan na prisilno delo v Nemčijo, po osvoboditvi je bil predsednik Pokrajinskega odbora SIAU, 1947 odbornik Demokratične fronte goriških, beneških in kanalskih Slovencev, 1948 predsednik Socialistične fronte Slovencev v Italiji in kandidati na volitvah za rimski parlament, bil je prvi predsednik Slovenske kulturnogospodarske zveze za Goriško. Bil je velik slovenski narodnjak. Aktivno je deloval tudi na kulturnem področju, posebej še v Slovenskem planinskem društvu v Gorici. Za svoje narodnostno delovanje je prejel priznanje OF in jugoslovansko državno odlikovanje.

FRANČIŠEK MOHAR,⁷³ r. 4. 9. 1893, Loški potok, st. posestnik Janez, Frančiška, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 22. 3. 1922, u. 1960, Vrhnika
Zaposlitev: 1923 praktikant in avskultant pri Deželnem sodišču v Ljubljani in Višjem deželnem sodišču v Ljubljani, 1928 je imenovan za sodnika Okrajnega sodišča Lož, 1936 je premeščen za sodnika na Okrajno sodišče Vrhnika, 1945 je imenovan za sodnika Okrajnega narodnega sodišča Ljubljana-okolica, 12. 1. 1946 je bil upokojen.

V letih 1917–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije, bil je vojak Češkoslovaške legije v Rusiji. Z NOB je sodeloval od leta 1942, 1944–1945 je bil v internaciji v Nemčiji.

GAŠPER PEKLE,⁷⁴ r. 4. 1. 1889, Glince-Vič pri Ljubljani, st. † Jernej, Ana, g. Ljubljana, un. Praga, pravo, 23. 3. 1922, u. 1947, Ljubljana
Zaposlitev: 1921 konceptni praktikant, 1924 konceptni pripravnik oddelka Ministrstva za trgovino v Ljubljani, 1929 odvetniški pripravnik v Ljubljani, 1935 se je upokojil in nato vodil svoje obrtno podjetje. V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije. Bil je borec srbskega in nato jugoslovanskega polka v Rusiji.

STANKO ERHATIČ,⁷⁵ r. 15. 4. 1893, Gornji grad, vera pravoslavna, st. odvetnik dr. Ivan, Tilka, g. Celje, un. Gradec, Praga, pravo, 11. 5. 1922, u. 1932, Dunaj
Zaposlitev: 1919 delegat vojnega ministrstva v Smirni, 1919–1924 pisar jugoslovanskega poslaništva v Pragi, 1924 vicekonzul v Celovcu, 1925 sekretar Ministrstva za zunanje zadeve v Beogradu, 1930 sekretar jugoslovanskega poslaništva na Dunaju, kjer je umrl v prometni nesreči 20. 6. 1932. V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije, bil je udeleženec v bojih v Dobrudži, kjer je bil težko ranjen. Kot »Carinthiacus« pisal o manjšinah.

FERDINAND KOZAK,⁷⁶ r. 28. 10. 1894, Ljubljana, st. Josip, † Terezija, g. Ljubljana, un. Dunaj, Zagreb, Praga, filozofija, 8. 6. 1922, u. 1957, Ljubljana
Zaposlitev: bibliotekar v Beogradu in v knjižnici Narodnega muzeja v Ljubljani, nato profesor na gimnaziji v Ljubljani in v Novem mestu, bil je eden od ustanoviteljev OF, 1942–1943 je bil interniran v Italiji, po kapitulaciji Italije je bil aktivni udeleženec v NOB, po osvoboditvi 1945 je bil prvi minister za prosveto Narodne vlade LRS, nato predsednik Ljudske skupščine LRS.

Bil je pomemben slovenski kulturni delavec, pisatelj, dramatik in urednik revije Sodobnost.

FRANCE MESESNEL,⁷⁷ r. 25. 11. 1894, Cervinjan v Italiji, st. železniški strojevodja Franc, Amalija, g. Ljubljana, un. Dunaj, Zagreb, Praga, filozofija, 8. 6. 1922, u. 1945, Turjak
Zaposlitev: 1923 asistent Filozofske fakultete v Ljubljani, 1928 kustos muzeja v Skopju, 1930 predavatelj, 1933 docent, 1938 izredni profesor Filozofske fakultete v Skopju, 1939 je postal honorarni profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Bil je umetnostni zgodovinar, konservator in umetnostni kritik, avtor več znanstvenih razprav in likovnih razstav. V Makedoniji je vodil arheološka izkopavanja v Suvodolu pri Bitoli, Stobiju ter Caričinem gradu. V letih 1941–1945 je aktivno sodeloval v OF in je bil 4. 5. 1945 ustreljen na Turjaku.

VALENTIN MERŠOL,⁷⁸ r. 22. 2. 1894, Radovljica, st. posestnik Valentin, Marija, g. Šentvid nad Ljubljano, un. Gradec, Zagreb, Praga, medicina, 8. 6. 1922, u. 1981, Cleveland
Zaposlitev: 1922 zdravnik sekundarij v Ljubljani, 1923 zdravnik Bakteriološke postaje v Celju, 1923–1924 zdravnik pri Epidemiološkem zavodu v Nišu, 1924–1925 je bil Rockefellerjev štipendist na specializaciji v Ameriki, 1925 nastavljen pri Higienemskemu zavodu v Ljubljani, 1926 zdravnik na postaji za tropske bolezni v Skopju, 1931 primarij infekcijskega oddelka bolnišnice v Ljubljani, 1932 zdravnik Državne bolnišnice za nalezljive bolezni v Zagrebu, nato šef oddelka za nalezljive bolezni v Ljubljani, 1941 pridobi pravico za opravljanje privatne zdravniške prakse kot specialist za infekcijske bolezni v Ljubljani, 9. 5. 1945 je emigriral v Avstrijo, 1948 se je preselil v Cleveland, kjer je odprl svojo privatno ambulanto.

⁷² Primorski SBL, Mermolja Lambert; Gradivo str. 23.

⁷³ Arhiv SPIZ, dosje zavarovanca Mohar Frančišek; AS, RSPU, personalni dosje Mohar Franc; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90.

⁷⁴ AS, BAN I, personalni dosje Pekle Gašper; Arhiv OZS; Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije. Ljubljana, 1936; podatek o smrti je dal sin Vladimir Pekle iz Ljubljane.

⁷⁵ AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90, dopis Arhiva Jugoslavije; UL št. 85/1922; 102/1924, 32/1925; Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije. Ljubljana, 1936.

⁷⁶ ELZ zv. 3 str. 625, Kozak Ferdo; ES, zv. 5, str. 347, Kozak Ferdo.

⁷⁷ SBL, Mesesnel France; ELZ, zv. 4, str. 319, Mesesnel France.

Bil je večletni odbornik in nato predsednik Zdravniške zbornice za Slovenijo, 1936 je bil imenovan za člana banskega sanitetnega sveta. V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije in se je udeležil bojev v Dobruđi.

VLADIMIR MUHA,⁷⁹ r. 16. 8. 1888, Vižinada v Istri, st. uradnik † Vekoslav, Ivana, g. Trst, un. Praga, pravo, 8. 6. 1922, u. 1942

Zaposlitev: 1922 pravni praktikant na sodišču v Mariboru, 1923 avskultant na sodišču v Mariboru, 1925 sodnik Okrajnega sodišča Ptuj, 1940 je premeščen za sodnika na Okrajno sodišče Lož, kjer je delal do smrti. Zaradi sodelovanja z italijanskim okupatorjem je bil 2. 7. 1942 ustreljen.

STANKO PUŠENJAK,⁸⁰ r. 19. 8. 1895, Cven pri Ljutomeru, st. ravnatelj Tomaž, Marija, g. Maribor, un. Gradec, Praga, medicina, 15. 6. 1922, u. 1965, Cerknica

Zaposlitev: okrožni zdravnik v Cerknici, po pogodbi tudi zdravnik OUZD in Bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Cerknici.

V letih 1918–1919 je bil Maistrov borec, prostovoljec v bojih za severno slovensko mejo. Med okupacijo 1941–1943 je bil zaprt in interniran v Italiji. Bil je ugledni slovenski kinolog.

FRANCIŠEK JARC,⁸¹ r. 5. 3. 1891, Doberdob v Italiji, st. trgovec Ivan, Uršula, g. Gorica, un. Praga, pravo, 15. 6. 1922, u. 1978

Zaposlitev: 1922 odvetniški koncipient v Gorici pri odvetnikih dr. Orlu in dr. Gaberšku, hkrati tudi dopisnik tržaške Edinosti, 1925–1928 je bil dopisnik Edinosti v Rimu, po njeni ukinitvi se je umaknil v Jugoslavijo in je bil odvetnik v Škofji Loki, Kranju in Ribnici, 1944 je bil aretiran in odpeljan v koncentracijsko taborišče Auschwitz, po osvoboditvi je bil referent pri podružnici Komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev v Kranju, nato se je vrnil na Primorsko, kjer je bil tajnik Okrajnega narodnega sodišča v Grgarju, nato pa sodnik v Kopru in Piranu, 1953 je bil invalidsko upokojen.

V letih 1916 je vstopil in korpus jugoslovanskih vojnih dobrovoljcev-kladivarjev Jugoslavije. Po umiku v Jugoslavijo 1928 je bil urednik lista primorskih emigrantov »Primorski glas«, po osvoboditvi leta 1945 je bil dopisnik Turističnega vestnika, Gospodarstva in drugih listov. Kot praški študent se je vključil v preporodovsko gibanje.

VALENTIN FISTER,⁸² r. 10. 2. 1893, Kranj, st. posestnik Valentin, Ivana, g. Pazin, un. Dunaj, Zagreb, Praga, medicina, 17. 6. 1922

Zaposlitev: ni podatkov.

STANIMIR VRHOVEC,⁸³ r. 2. 6. 1889, Novo mesto, st. profesor Ivan, Amalija, g. Ljubljana, un. Dunaj, Praga, medicina, 19. 6. 1922, u. 1967, Celje

Zaposlitev: zdravnik sekundarij v Mariboru, nato zobozdravnik v Vojniku, Celju, 1936 pridobi naziv zdravnik specialist za bolezni ust in zob, 1941 se pred nemškim okupatorjem umakne v Ljubljano, kjer je prevzel ordinacijo dr. Alojza Kraigherja, po osvoboditvi se je vrnil v Celje. 1933 je bil tajnik Društva zobnih zdravnikov Dravske banovine, 1939 pa član odbora Zdravniške zbornice za Slovenijo. Po vojni je uradno izstopil iz rimokatoliške vere.

DRAGO SENČAR,⁸⁴ r. 4. 11. 1890, Negova, st. Alojzij, g. Maribor, un. Praga, pravo, 22. 6. 1922, u. 1977, Ljubljana

Zaposlitev: 1922 uradniški pripravnik pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, nato premeščen na železniški postaji v Krško in Poljčane, 1924 je ponovno na Direkciji v Ljubljani, 1931 pridobi naziv višji pristav, 1934 svetnik, 1940 višji svetnik, 1944–1945 je bil od okupatorjev aretiran in zaprt, po osvoboditvi se vrne na delo na Direkcijo državnih železnic v Ljubljani.

JOŽEF BENČAN,⁸⁵ r. 14. 3. 1897, Planina, st. posestnik Jernej, Ivana, g. Odesa, un. Zagreb, Praga, medicina, 12. 5. 1923, u. 1942, Novi Pazar

Zaposlitev: 1923 zdravnik sekundarij v Ljubljani, 1928 primarij bolnišnice v Mariboru, 1933 šef porodniško-ginekološkega oddelka Splošne bolnišnice v Mariboru in zdravnik specialist za ženske bolezni in porodništvo. Na specializaciji je bil v Parizu. 1941 ga je nemški okupator preselil v Srbijo, kjer je bil zdravnik v Čačku in Novem Pazarju, Nemci so ga pred odhodom v partizane aretirali, zaprli in 21. 9. 1942 ustrelili kot talca.

V letih 1916–1918 je bil dobrovoljec-kladivar Jugoslavije.

FRANJO BENEDIČIČ,⁸⁶ r. 24. 9. 1892, Železniki, st. delavec Valentin, Marija, g. Ljubljana, un. Dunaj, Praga-nemška, Praga-češka, medicina, 16. 6. 1923, u. 1950, Ljubljana

Zaposlitev: 1925 zdravnik Bratovske skladnice v Senovem in zdravnik splošne prakse v Senovem s pravico priročne lekarne.

Med okupacijo je bil zaprt in izgnan.

⁷⁸ AS, ZS; ZŠ; PA; Privatni arhiv dr. Janez Logar; Dobrovoljci-kladivarji Jugoslavije. Ljubljana, 1936; Gradivo str. 48.

⁷⁹ AS, RSPU, personalni dosje Muha Vladimir; podatek o smrti je dal Anton Avsec iz Ljubljane.

⁸⁰ AS, ZS; ZŠ; PA; Spominski zbornik ob 60. letnici bojev za severno slovensko mejo 1918–1919. Maribor, 1979; Gradivo str. 66, 126; ZdV 1966, str. 126.

⁸¹ Arhiv SPIZ, enota Koper, dosje zavarovanca Jarc Francišek; Pdk št. 48 z dne 26. 2. 1978.

⁸² AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; doslej še nismo dobili nobenih podatkov.

⁸³ AS, ZS; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Arhiv SPIZ, enota Celje, dosje zavarovanca Vrhovc Stanimir.

⁸⁴ Arhiv ŽGL, personalni dosje Senčar Karel (leta 1931 je ime spremenil v Karel).

⁸⁵ AS, ZS; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Gradivo str. 12, 38, 61, 95; Privatni arhiv dr. Janez Logar; ZdV 1946 str. 321.

⁸⁶ AS, ZS; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Gradivo str. 95.

FRANC PESTOTNIK,⁸⁷ r. 22. 1. 1895, Blagovica, st. kolar Franjo, Helena, g. Ljubljana, un. Gradec, Praga, medicina, 3. 11. 1923

Zaposlitev: 1924 zdravnik sekundarij v Mariboru, 1926–1931 na specializaciji nevrologije v Lyonu in Parizu, 1931 zdravnik v umobolnici v Ljubljani-Studenec, 1933 pridobi naziv zdravnik specialist za živčne bolezni in postane v.d. upravnika Bolnice za živčne bolezni v Novem Celju, 1934 pa postane primarij in vodi te bolnišnice, 1938 gre v bolnico Vrabce na Hrvaškem, kjer prevzame ženski oddelek te bolnišnice, 1942 je premeščen v Pakrac, krajši čas je bil primarij tudi v Splitu, 1951 gre v Zadar, kjer ustanovi nevrološki oddelek in ga vodi do upokojitve 1963.

Med okupacijo je bil nekaj časa zaprt, nato premeščen v Pakrac. Sedaj živi v Zadru.

MARIJA FINK,⁸⁸ r. 5. 6. 1897, Ljubljana, st. ravnatelj pomožnih uradov Finančne direkcije Ivan, Marija, g. Ljubljana, un. Innsbruck, Praga, medicina, 1. 12. 1923, u. 1971, Ljubljana
Zaposlitev: zdravnica bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani, 1928 pridobi naziv zdravnik specialist za ginekologijo in porodništvo, od 1941 dalje kot zdravnik specialist opravlja privatno zdravniško prakso v Ljubljani.

FRANTA MIS,⁸⁹ r. 1. 4. 1900, Ljubljana, st. profesor Celestin, Ana, g. Ljubljana, un. Gradec, Zagreb, Praga, medicina, 4. 2. 1924, u. 1975, Ljubljana

Zaposlitev: 1925 zdravnik pri Državnem higienskem zavodu v Ljubljani, 1926–1927 na specializaciji v Ameriki in Angliji, 1927 postane zdravnik šef Državne šolske poliklinike v Ljubljani, 1928 mestni uradni zdravnik v Ljubljani, 1935 po pogodbi tudi opravlja zdravniške usluge za člane Glavne bratovske skladnice v Ljubljani, 1941 kot praktični zdravnik pridobi pravico do opravljanja privatne zdravniške prakse, 1961 je imenovan za šefa Okrajnega sanitarnega inšpektorata v Ljubljani, 1965 je bil upokojen.

Med okupacijo so ga Nemci aretirali in poslali v koncentracijsko taborišče Dachau. Bil je ugleden mestni zdravnik in velik pobornik socialne higiene na Slovenskem.

DRAGOTIN HOČEVAR,⁹⁰ r. 2. 1. 1897, Celje, st. trgovec Milan, Hermina, g. Celje, un. Gradec, Zagreb, Praga, medicina, 8. 3. 1924, u. 1960, Ljubljana

Zaposlitev: 1925 zdravnik Javne bolnišnice v Celju, 1933 asistent kirurškega oddelka Javne bolnišnice v Celju in pogodbeni zdravnik OUZD ekspoziture Celje, bratovske skladnice in Bolniške blagajne Merkur v Celju, 1941 pridobi naziv praktični zdravnik, med okupacijo je bil izgnan na Hrvaško, kjer je bil občinski zdravnik pri Sv. Petru-Orahovcu, odkoder so ga Nemci internirali v Nemčijo na prisilno delo.

V letih 1918–1919 je bil Maistrov borec, prostovoljec v bojih za severno slovensko mejo.

BOŽIDAR LAVRIČ,⁹¹ r. 10. 11. 1899, Nova vas na Blokah, st. posestnik Jožef, Alojzija, g. Ljubljana, un. Gradec, Dunaj, Praga, medicina 22. 3. 1924, u. 1961, Ljubljana

Zaposlitev: 1925 zdravnik kirurg v Zagrebu, 1933 šef kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v Mariboru, 1933 primarij kirurškega oddelka v Ljubljani, 1940 je imenovan za rednega profesorja Medicinske fakultete v Ljubljani, kot zdravnik specialist kirurgije opravlja tudi privatno zdravniško prakso, v času okupacije je interniran v Italiji, po kapitulaciji Italije je bil v bazi NOV v Bariju pomočnik načelnika sanitetnega oddelka, 1944 je glavni kururg v Jugoslovanski armadi, po vojni se je vrnil v Ljubljano, in prevzel predvojno delo.

Bil je eden izmed najpomembnejših slovenskih zdravnikov, objavil je več znanstvenih del s področja medicine, vzgojil je veliko število slovenskih zdravnikov, 1949 je bil izvoljen za člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

JAKOB TURK,⁹² r. 29. 7. 1894, Svibno pri Radečah, st. posestnik Jakob, Uršula, g. Ljubljana, un. Gradec, Dunaj, Praga, medicina, 7. 4. 1924, u. 1959, Sevnica

Zaposlitev: od 1925 dalje najprej kot zasebni, nato kot okrožni in banovinski zdravnik v Sevnici, po letu 1945 zdravnik splošne prakse v Sevnici. Med okupacijo so ga Nemci zaprli in internirali v Nemčiji.

ANTON SLIVNIK,⁹³ r. 12. 6. 1898, Bled, st. posestnik Anton, Marija, g. Kranj, un. Zagreb, Praga, medicina, 7. 6. 1924, u. 1977

Zaposlitev: 1925 zdravnik sekundarij ženske bolnišnice v Ljubljani, nato privatni zdravnik v Radovljici, 1927–1945 sresk sanitetni referent v Radovljici, 1945–1950 zdravnik pri Okrajnem ljudskem odboru Jese-nice in Okrajnem ljudskem odboru Radovljica, kjer je bil upravnik Zdravstvenega doma, 1959 je bil upokojen, kot upokojenec je bil pogodbeno zaposlen pri Železniškem zdravstvenem domu v Ljubljani, 1961 je opravil izpit za zdravnika specialista stomatologa, nato se je reaktiviral in delal pri Železniškem zdravstvenem domu v Ljubljani do upokojitve 1964.

V NOB je sodeloval kot partizanski zdravnik od leta 1942 dalje.

SABINA PRAPROTNIK,⁹⁴ r. 4. 6. 1898, Ljubljana, st. mizar Simon, Ivana, g. Ljubljana, un. Dunaj, Zagreb, Praga, medicina, 21. 6. 1924, u. 1986, Ljubljana

Zaposlitev: 1926 zdravnik v Zavodu za varstvo otrok v Ljubljani, nato zdravnik otroške bolnišnice v Ljubljani, 1941 postane primarij te bolnišnice. V času okupacije je bila zaprta in internirana v Italiji, po kapi-

⁸⁷ AS, ZGS; ZŠ; PA; Podatke o specializaciji in službovanju na Hrvaškem je dal dr. Franc Pestotnik po posredovanju Alvine Logar.

⁸⁸ AS, ZGS; ZŠ; AS; dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Gradivo str. 103.

⁸⁹ SBL, Mis Franta; AS, ZGS; ZŠ; PA; Zdv 1970 str. 191; Zdv 1976 str. 72; Gradivo str. 120.

⁹⁰ AS, ZGS; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; Livj 1941 št. 6 str. 336.

⁹¹ ELZ, zv. 4, str. 34, Lavrič Božidar; ULJ I str. 337; AS, ZGS; ZŠ; PA; Zdv 1940 str. 236; Zdv 1961 str. 245; Gradivo str. 16, 24, 25.

⁹² AS, ZGS; ZŠ; PA; Gradivo str. 135; podatke o smrti je dala prof. Berta Orožen iz Ljubljane.

⁹³ Arhiv SPIZ, dosje zavarovanja Slivnik Anton; AS, ZGS; ZŠ; PA; Gradivo str. 130.

⁹⁴ AS, ZGS; ZŠ; PA; Gradivo str. 19, 24, 25, 122; Zdv 1987 str. 122.

tulaciji Italije je bila partizanska zdravnica in je delala v bolnišnici baze v Bariju, kot pediater v Dečjem domu v Splitu, Novem gradu in Zadru. Po vojni je bila profesor Medicinske fakultete v Ljubljani in primarij infekcijskega oddelka v oddelku pediatrija bolnišnice v Ljubljani.

FRANC LOGAR,⁹⁵ r. 23. 7. 1896, Olševke, st. posestnik Jakob, Marija, g. Kranj, un. Zagreb, Praga, medicina, 20. 12. 1924, u. 1976, Ljubljana

Zaposlitev: zobozdravnik v Ljubljani, 1941 postane zdravnik specialist za bolezni ust in zob s pravico do opravljanja privatne zdravniške prakse v Ljubljani. Med okupacijo je bil aretiran in zaprt.

1933 je bil član odbora Društva zobnih zdravnikov Slovenije, 1936 je bil imenovan v zdravstveni svet Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

FRANJO PAVLIČ,⁹⁶ r. 2. 4. 1898, Maribor, st. † Franjo, Emilija, g. Gradec, un. Praga, medicina, 24. 4. 1925, u. 1974, Brežice

Zaposlitev: 1927 zdravnik Splošne bolnišnice v Mariboru, 1929 privatni zdravnik v Mariboru s pravico opravljanja privatne zdravniške prakse, 1933 postane zdravnik specialist internist, 1941 je bil od nemškega okupatorja izgnan v Ljubljano, kjer je prevzel mesto zdravnika OUZD, po osvoboditvi je bil zdravnik internist v Brežicah.

V letih 1918–1919 je bil Maistrov borec, prostovoljec v bojih za severno slovensko mejo. Med obema vojnama je bil v Mariboru zapriseženi zdravnik sodni izvedenec, od 1941 dalje je bil kot izseljeni zdravnik izbran za predstavnika zdravnikov beguncev v Ljubljani.

JOŽE FLAJS,⁹⁷ r. 16. 2. 1896, Zalec, st. posestnik Jožef, Marija, g. Celje, un. Praga, medicina, 26. 6. 1925, u. 1970, Celje

Zaposlitev: 1928 zdravnik v celjski bolnišnici, 1935 postane zdravnik specialist za interne bolezni s pravico do opravljanja privatne zdravniške prakse v Celju, 1941 je bil od nemškega okupatorja izgnan iz Celja in se je umaknil v Ljubljano, kjer je bil zdravnik pri Sanitetni avto koloni, kasneje je opravljal privatno zdravniško prakso kot zdravnik specialist za interne bolezni. Po vojni se je vrnil v Celje in je bil direktor celjske bolnišnice.

V letih 1918–1919 je bil Maistrov borec-prostovoljec v bojih za severno slovensko mejo.

ZDRAVKO SODJA,⁹⁸ r. 10. 2. 1898, Zabreznica na Gorenjskem, st. posestnik † Ivan, Helena, g. Kranj, un. Praga, medicina, 26. 6. 1925

Zaposlitev: 1925 je bil zdravnik pripravnik v Splošni bolnišnici v Ljubljani, nato je odšel na Češko, kjer se je leta 1929 poročil in tam služboval kot zdravnik v Radotinu.

STANKO TAVČAR,⁹⁹ r. 8. 5. 1899, Ljubljana, st. državni uradnik Ivan, Jožefa, g. Ljubljana, un. Praga, medicina, 30. 6. 1925, u. 1935, Ljubljana

Zaposlitev: zobozdravnik v Ljubljani, 1929 pridobi pravico do opravljanja privatne zobozdravniške prakse, po pogodbi je opravljal zdravstvene usluge za OUZD in za Šolsko polikliniko v Ljubljani.

VIKTOR MARČIČ,¹⁰⁰ r. 9. 6. 1899, Litija, st. sodni uslužbenec † Franc, Angela, g. Ljubljana, un. Ljubljana, Praga, medicina, 11. 12. 1925, u. 1967, Jesenice

Zaposlitev: privatni zdravnik v Ljubljani, od 1927 dalje privatni zdravnik na Jesenicah, po pogodbi tudi zdravnik Državnih železnic na Jesenicah.

V letih 1941–1945 je aktivno sodeloval kot partizanski zdravnik v NOB na Gorenjskem.

FRANCE HRIBAR,¹⁰¹ r. 9. 12. 1898, Bizovik pri Ljubljani, st. mizarski mojster Jožef, Marija, g. Ljubljana, un. Ljubljana, Praga, medicina, 22. 1. 1926, u. 1935

Zaposlitev: 1926 zdravnik Državnega higijenskega zavoda v Ljubljani, 1928 šef Bakteriološko-seriološkega oddelka mornariške bolnišnice v Meljinah, 1930 prosekotor Splošne bolnišnice v Mariboru.

DRAGOTIN DEMŠAR,¹⁰² r. 25. 10. 1895, Zali log v Selški dolini, st. posestnik Frančišek, Frančiška, g. Ljubljana, un. Dunaj, Zagreb, Praga, medicina, 2. 3. 1928, u. 1961

Zaposlitev: 1931 zobozdravnik v Kranju, 1936 postane zdravnik specialist za bolezni ust in zob in ima v Kranju svojo zobno ambulanto.

OTON BERKOPEČ,¹⁰³ r. 6. 12. 1906, Vinica v Beli krajini, st. posestnik Jožef, Marija, g. Novo mesto, un. Ljubljana, Praga, filozofija, 13. 10. 1933, u. 1988, Ljubljana

Zaposlitev: 1929–1946 bibliotekar v Slovanski knjižnici v Pragi, zatem v Univerzitetni knjižnici v Pragi, nekaj let pred 2. svetovno vojno in do leta 1951 je bil lektor slovenskega jezika na Karlovi iniverzi, 1958–1971 znanstveni sodelavec Českoslovaške akademije znanosti in umetnosti, po drugi svetovni vojni je bil tudi poldrugo leto kulturni ataše na jugoslovanski ambasadi v Pragi.

Bil je bibliograf, literarni zgodovinar, publicist in prevajalec. Svoja raziskovalna dela je objavljaval v čeških in slovenskih revijah, zbornikih, enciklopedijah in v samostojnih publikacijah. Slovenska dela je prevajal v češčino, češka pa v slovenščino. Bil je raziskovalec češko-slovenskih kulturnih stikov. Na Češkem je

⁹⁵ AS, ZZZ; ZŠ; PA; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90.

⁹⁶ AS, ZZZ; ZŠ; PA; Spominski zbornik ob 60. letnici bojev za severno slovensko mejo 1918–1919. Maribor, 1979, str. 191; Gradivo str. 122.

⁹⁷ AS, ZZZ; ZŠ; PA; ZdV 1971 str. 104; Spominski zbornik ob 60. letnici bojev za severno slovensko mejo 1918–1919. Maribor, 1979, str. 191; Gradivo str. 64, 103.

⁹⁸ UL št. 104/1925; AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90; AS, Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi.

⁹⁹ AS, ZZZ; ZŠ; PA.

¹⁰⁰ AS, ZZZ; ZŠ; PA; Gradivo str. 17, 118.

¹⁰¹ AS, ZZZ; ZŠ; PA.

¹⁰² AS, ZZZ; Gradivo str. 100.

¹⁰³ ES, 1. zv. str. 248, Berkopec Oton; Letopis SAZU, knj. 22, 1971, str. 46–51; B. Urbančič, Delo št. 219, z dne 20. 9. 1988, nekrolog.

dobil številna priznanja, v Sloveniji je 1971 postal dopisni, 1981 pa redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bil je častni član Društva knjižnih prevajalcev Slovenije in član Maticе Srbske.

LEOPOLD BRENCIČ,¹⁰⁴ r. 18. 10. 1905, Medvedje brdo pri Logatcu, st. posestnik Jožef, Helena, g. Maribor, un. Praga, medicina, 31. 5. 1935 u. 1986, Celje

Zaposlitev: po promociji se je specializiral v Pragi za zobozdravstvo, zdravniško pripravniško službo je opravljal v Ljubljani in Beogradu, od 1938 dalje je delal v Beogradu v privatni polikliniki dr. Vase Caričevića, nato je odšel v Bor, kjer je bil rudniški zobozdravnik, leta 1946 se je vrnil v Celje, kjer je bil zobozdravnik na Javni polikliniki in na otroški zobni ambulanti, nekaj let je bil vršilec dolžnosti upravnika poliklinike v Celju, 1. 7. 1957 je postal šef Železničarske zobne ambulante v Celju, 1961–1967 je bil honorarni vodja stomatološkega oddelka Splošne bolnišnice v Celju, kjer je delal do upokojitve.

Bil je zdravstveni publicist, predavatelj in zobozdravstveni organizator, 1962 je postal zdravstveni svetnik in je bil tudi častni član Zdravniškega društva Slovenije, v letih 1941–1945 je pomagal slovenskim izgnancem v Srbiji.

JANKO KAC,¹⁰⁵ r. 23. 7. 1910, Janževski vrh, st. posestnik Jožef, Ljubica, g. Maribor, un. Praga, medicina, 26. 6. 1935

Zaposlitev: ni podatkov.

DANILO TOMAŽIČ,¹⁰⁶ r. 7. 4. 1909, Stara cesta pri Ljutomeru, st. šolski nadzornik Ivan, Marija, g. Maribor, un. Ljubljana, Gradec, Praga, medicina, 1. 7. 1935, u. 1979, Ljubljana

Zaposlitev: 1937 zdravnik v Mariboru, 1938 zdravnik s pravico opravljanja privatne zdravniške prakse, ki jo še istega leta opusti in se zaposli v Bolnišnici za duševne bolezni v Novem Celju.

JOSIP KOROŠEC,¹⁰⁷ r. 13. 10. 1909, Ljubljana, st. državni uradnik Josip, Katarina, g. Beograd, un. Praga, filozofija, 28. 6. 1939, u. 1966, Ljubljana

Zaposlitev: 1939–1945 v Zemaljskem muzeju v Sarajevu, kjer je 1942 zaradi sodelovanja z NOB izgubil službo in je bil zaprt, po osvoboditvi se je vrnil v Zemaljski muzej, 1945 se je vrnil v Slovenijo in je vodil arheološka izkopavanja na Ptujemskem gradu, 1947 je postal izredni profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani, 1951 pa redni profesor za prazgodovinsko in slovansko arheologijo.

Vodil je arheološka izkopavanja na Ptujemskem gradu, pri Drulovki pri Kranju, Danilu, Bribiru, Ljubljanskem barju. Bil je dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, prejel je Prešernovo nagrado, 1953 je bil izvoljen za člana Nemškega arheološkega inštituta v Berlinu. Objavil je veliko znanstvenih razprav s področja arheologije, na Filozofski fakulteti pa je vzgojil veliko novih arheoloških strokovnjakov.

RADOSLAV HROVATIN,¹⁰⁸ r. 8. 2. 1908, Ptuj, st. poštni uradnik Koist, Irma, g. Ljubljana, un. Ljubljana, Praga, filozofija, 28. 6. 1939, u. 1978, Ljubljana

Zaposlitev: 1939–1945 knjižničar Glasbene Maticе v Ljubljani, nato profesor glasbene zgodovine na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani.

Bil je glasbeni pedagog, etnomuzikolog, zbiralec in raziskovalec slovenske ljudske vokalne in instrumentalne glasbe ter delavske in partizanske pesmi.

¹⁰⁴ Zdv 1987 št. 2 str. 76; Gradivo str. 97.

¹⁰⁵ AS, dosje Doktorji Karlove univerze, dopis št. 617-44-177/90, doslej še nismo dobili nobenih podatkov.

¹⁰⁶ AS, ZZS; Gradivo str. 134.

¹⁰⁷ ES, 5 zv. str. 271, Korošec Josip; B. Grafenauer, Josip Korošec. ZČ 1967 str. 238–248, nekrolog.

¹⁰⁸ ES, 4. zv. str. 54, Hrovatin Radoslav.

SEZNAM KRATIC

AS	Arhiv Republike Slovenije
BANI	Kraljevska banska uprava Dravske banovine I. oddelek
BAN II	Kraljevska banska uprava Dravske banovine II. oddelek
EJ	Enciklopedija Jugoslavije. Izdaja v slovenskem jeziku. Zagreb
ELZ	Enciklopedija leksikografskega zavoda. Zagreb
ES	Enciklopedija Slovenije. Mladinska knjiga Ljubljana
Gradivo	Gradivo o slovenski partizanski saniteti. Ljubljana, 1979
LjVj	Liječniški vjestnik. Glasnik za staleška i zdravstvena pitanja. Zagreb
LRS	Ljudska republika Slovenija
NDH	Nezavisna država Hrvatska
NOB	Narodnoosvobodilna borba
OF	Osvobodilna fronta
OUZD	Okrožni urad za zavarovanje delavcev
OZS	Odvetniška zbornica Slovenije
PA	Privredni adresar Kraljevine Jugoslavije 1934–1935. Beograd, 1934
Pdk	Primorski dnevnik
Primorski SBL	Primorski biografski leksikon
PV	Planinski vestnik
RMK	Rojstna matična knjiga
RSPU	Republiški sekretariat za pravosodje in upravo
SBL	Slovenski biografski leksikon
SIAU	Slovensko italijanska antifasistična unija
SPIZ	Skupnost pokojniškega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji
TOI reg. C	Zbornica za trgovino, obrt in industrijo. Register C (Celje)
TOI reg. L	Zbornica za trgovino, obrt in industrijo. Register L (Ljubljana)
TOI reg. M	Zbornica za trgovino, obrt in industrijo. Register M (Maribor)

UL	Uradni list
ULj I	Univerza v Ljubljani I. Ljubljana, 1957. Biografije in bibliografija univerzitetnih učiteljev in sodelavcev
ZAL	Zgodovinski arhiv v Ljubljani
ZČ	Zgodovinski časopis. Glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije
ZdV	Zdravstveni vestnik
ZŠ	Zdravstveni šematizem Kraljevine Jugoslavije I, II. Zagreb
ZZS	Zdravniška zbornica za Slovenijo
ŽGL	Železniško gospodarstvo Ljubljana

Zusammenfassung

SLOWENISCHE WISSENSCHAFTLER, PROMOVIIERT AN DER KARLS-UNIVERSITÄT IN PRAG (1917–1939)

Peter Ribnikar

Der vorliegende Aufsatz handelt von slowenischen Wissenschaftlern, die in den Jahren 1917–1939 an der tschechischen Karls-Universität in Prag promovierten. Die Karls-Universität in Prag hatte damals vier Fakultäten: die Philosophische, die Juridische, die Medizinische und die Theologische. Die Karls-Universität spielte eine bedeutende Rolle für die Ausbildung slowenischer Studenten. Wegen der politischen Verhältnisse im Jahre 1882 kam es zur Trennung innerhalb der Universität in die tschechische Karls-Universität mit Tschechisch als Unterrichtssprache und in die deutsche Ferdinands-Universität mit Unterricht in deutscher Sprache. Die slowenischen Studenten studierten überwiegend an der Karls-Universität, nur einzelne besuchten die Ferdinands-Universität in Prag.

In dieser Zeit haben an der Karls-Universität 95 Slowenen ihre Promotion erlangt, darunter 27 an der juristischen, 63 an der medizinischen und 5 an der philosophischen Fakultät. Die promovierten Wissenschaftler stammten aus allen Ländern Sloweniens, außer aus dem Prekmurje, dem Übermurgebiet, das bis 1918 zum ungarischen Teil der Monarchie gehörte. Von ihnen kamen 43 aus Krain, 33 aus der Steiermark, 16 aus dem österreichischen Küstenland und Istrien, 3 aus Kärnten, 27 davon haben das gesamte Studium an der Karls-Universität absolviert. Die meisten Studenten hatten ihr Studium an anderen Universitäten begonnen, hauptsächlich in Wien und Graz, nach dem 1. Weltkrieg aber auch in Zagreb und Ljubljana.

Nach dem Zerfall der österreichisch-ungarischen Monarchie kam es zu politischen Umwälzungen, in deren Folge viele Studenten von Wien und Graz nach Prag überwechselten, wo sie ihre Promotion erlangten. In der Zeit von 1919–1922 kamen 64 Slowenen zur Promotion; in den Jahren 1917, 1918, 1923, 1939 aber nur 31.

Nach der Promotion versahen sie einen Dienst im Rahmen des slowenischen Nationalterritoriums, etliche auch in Städten außerhalb Sloweniens, einige aber wirkten in Prag.

Die promovierten Juristen waren als Richter, Rechtsanwälte, höhere Beamte in öffentlichen Institutionen tätig, Dr. Rybař, Dr. Erhatic in der Diplomatie, und Dr. Ogris als Professor an der Universität in Ljubljana.

Von den Doktoren der Philosophie wirkten vier berühmte slowenische Wissenschaftler und Professoren an der Universität, drei davon in Ljubljana (Dr. Mesesnel, Dr. Korošec und Dr. Horvatin), Dr. Oton Berkovec war als Wissenschaftler des Slavischen Instituts der Tschechischen Akademie der Wissenschaft in Prag und Professor der slowenischen Sprache an der Karls-Universität in Prag tätig. Ferdo Kozak, angesehener Kulturvertreter, Schriftsteller, Übersetzer in die slowenische Sprache, versah nach dem 2. Weltkrieg auch das Amt des Ministers für Kultur und Unterricht der Nationalregierung Sloweniens in Ljubljana.

Promovierte Mediziner wirkten in Slowenien als allgemeine Ärzte, als Fachärzte und Professoren an der Medizinischen Fakultät in Zagreb (Dr. Kogoj), in Ljubljana (Dr. Božidar Lavrič, Dr. Josip Hebein, Dr. Lojze Brenčič) und in Belgrad (Dr. Marija Goropevšek); Dr. Alojzij Kunst war Erfinder auf dem Gebiete der Röntgenstrahlung. Sehr viele Fachärzte haben sich an Universitätskliniken und Instituten in der Tschechoslowakei, in Deutschland, Österreich, Frankreich, England, Italien und in den Vereinigten Staaten von Amerika ausgebildet. Sie stellten ihr Wissen in den Dienst der slowenischen Medizin und Gesundheitskultur.

Der überwiegende Teil der promovierten Slowenen stammt aus dem ländlichen Milieu, 43 aus Städten und Kleinstädten, 41 sind bäuerlicher Herkunft, 14 aus Handel und Gewerbe, 14 aus der Bildungsschicht, 5 aus Beamten-, 4 aus Arbeiterfamilien, für 7 liegen keine Daten über die Herkunft vor.

Die promovierten Slowenen der Karls-Universität in Prag waren angesehene Wissenschaftler. Sie hatten eine bedeutende kulturelle und politische Mission für das slowenische Volk. Sie setzten sich ein für nationale Rechte der Slowenen, einige wirkten 1918/1919 an den Kämpfen um die Nordgrenze Sloweniens mit und fast alle waren Teilnehmer im Nationalen Befreiungskrieg der Slowenen in den Jahren 1941/1945.

Unterlagen und Daten über die slowenischen Promovenden an der Karls-Universität in Prag sind in den entsprechenden Matrikelbüchern des Archivs der Karls-Universität zu finden.

INŠTITUT ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

SI-61000 Ljubljana, Kongresni trg 1, tel. 061/156-152

Inštitut od leta 1960 izdaja revijo **Prispevki za zgodovino delavskega gibanja (PZDG)**, ki se je leta 1986 preimenovala v **Prispevke za novejšo zgodovino (PNZ)**. Revija objavlja razprave, članke, historično dokumentacijo, poročila o simpozijih, knjižna poročila in recenzije, različne bibliografije in tekočo bibliografijo sodelavcev inštituta. V prvih letih izhajanja je bila revija izrazito usmerjena v zgodovino naprednega delavskega gibanja in NOB, vedno bolj pa je širila krog svojega objavljanja tudi na širša področja slovenske zgodovine. Zdaj lahko rečemo, da je to revija za novejšo slovensko zgodovino. Uredništvo se trudi, da bi bila revija pestra, kvalitetna in sodobna.

Prilagamo seznam še dostopnih letnikov, pri čemer opozarjamo, da sta letnika 1962 in 1973 že razprodana, nekaj letnikov pa je že skoraj razprodanih. Revijo lahko naročite pri založbi Mladika, SI-61000 Ljubljana, Kongresni trg 1, kupite pa pri vseh slovenskih knjigarnah.

PZDG 1960/1	PZDG 1981
PZDG 1960/2	PZDG 1982
PZDG 1961/1-2	PZDG 1983
PZDG 1963/1-2	PZDG 1984
PZDG 1965/1-2	PZDG 1985
PZDG 1966/1-2	PNZ 1986
PZDG 1967/1-2	PNZ 1987
PZDG 1968/69, 1-2	PNZ 1988
PZDG 1970/1-2	PNZ 1989/1 – Trideset let Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. – Biobibliografije.
PZDG 1971/72	PNZ 1989/2
PZDG 1975/76	PNZ 1990
PZDG 1977	PNZ 1991
PZDG 1978/79	
PZDG 1980	